

JAAR VERSLAG

2018

INHOUDSTAFEL

4	Voorwoord
5	Onze missie
6	Alterfin in een oogopslag
8	Onze solidaire vennoten
10	Onze duurzame investeringen
20	Bijdragen tot een betere wereld
36	Financiële prestatie
42	Team, beleid en experts
44	Vooruitzichten
46	Lijst van actieve partners in 2018

Colofon

Redactiecomité

Irène Angot, Caterina Giordano, Pierre Rialland, Audrey Timmermans, Jean-Marc Debricon en Georges Karras

Nalezing

Loes Verbeeck en Jan De Grande

Lay-out

Georges Karras

Illustraties

Pierre Massat (mavromatika.com) en Marta Sierra García (martasierragarcia.com)

Beelden

© Alterfin, behalve p. 24, 29, 31 © Prisma.

Vertaling

IGTV

Druk

Albe De Coker

VOORWOORD

Beste lezers,

Na 25 jaar blijft Alterfin een belangrijke en unieke speler in duurzame ontwikkeling.

Belangrijk omdat Alterfin sinds zijn oprichting niet minder dan 1.400 leningen toegekend heeft aan 300 partners, en dit voor een totaal gecumuleerd bedrag van een half miljard euro. In het verleden hebt u op onze algemene vergaderingen verschillende partners kunnen ontmoeten en hun opmerkelijke parcours kunnen beoordelen. Voor heel wat van die partners was Alterfin de eerste internationale kredietverstrekker. En voor de meesten bedroeg de eerste lening hoogstens 150.000 euro. Voorbeelden hiervan zijn ECOOKIM en FDL: de eerste organisatie levert vandaag diensten aan duizenden kleine landbouwers uit Ivoorkust en verschaft hen toegang tot de fairtrademarkt; de tweede verstrekt tienduizenden Nicaraguanen een lening hoewel ze in politiek en sociaal moeilijke omstandigheden moet werken.

Uniek omdat Alterfin volop in de landbouwsector blijft investeren, ondanks de moeilijkheden die deze sector kent. Tijdens de zomervan 2018 heeft Alterfin meegewerkt aan een onderzoek naar zijn landbouwfinancieringen van 2010 tot 2016. Daarbij waren ook de andere leden van de CSAF¹ betrokken, waarvan Alterfin een stichtend lid is. Op basis van de activiteiten van alle leden van de CSAF bracht dat onderzoek aan het licht dat landbouwleningen voor een bedrag van 500.000 USD of minder statistisch gezien niet rendabel zijn! Dit licht toe waarom zo'n spelers niet alleen door de traditionele financieringssystemen genegeerd worden, maar die ook maar in beperkte mate door onze concullega's geholpen worden. Met een gemiddelde lening van 350.000 USD, wat heel wat lager

is dan het gemiddelde bedrag dat de andere leden van de CSAF uitlenen, is Alterfin er toch in geslaagd om sinds 2000, op één jaar na, elk jaar een dividend uit te keren! Dit is te danken aan onze langetermijnbenadering, waarbij we investeringen in microfinancieringen en duurzame landbouw combineren. Maar ook aan de verschillende partners en spelers die samenwerken met een team dat zich 100% professioneel inzet, helemaal in lijn met de waarden waar Alterfin al 25 jaar voor staat.

De Algemene Vergadering van maart 2019 biedt onze vennoten de gelegenheid om hun stem te laten horen in het debat over het evenwicht tussen het sociale en het financiële rendement. Die discussie is bepalend voor de identiteit van Alterfin. We zijn geen fondsenbeheerder die snel honderden miljoenen euro's moet beleggen, we zijn evenmin een vereniging zonder winstoogmerk – wel zetten we ons al 25 jaar in voor een eerlijk evenwicht en voor een duurzame ontwikkeling op elk niveau: zowel op sociaal-economisch als op ecologisch vlak.

Dank u voor uw vertrouwen.

Jean-Marc Debricon
Algemeen Directeur

¹ De 'Council on Smallholder Agriculture Finance' (CSAF) bestaat uit Alterfin, Incofin Investment Managment, Global Partnership, Oikocredit, Rabo Rural Fund de Rabobank, responsAbility Investments AG, Root Capital, Shared Interest Society en Triodos Investment Management.

ONZE MISSIE

Alterfin wil wereldwijd de overlevingskansen en levensomstandigheden van sociaal en economisch achtergestelde personen en gemeenschappen verbeteren, en dit hoofdzakelijk in de rurale gebieden van landen met een laag en gemiddeld inkomen.

Met het oog daarop levert Alterfin haar partners financiële en niet-financiële diensten:

- 1** door fondsen in te zamelen, voornamelijk bij individuele investeerders en instellingen die op maatschappelijk vlak verantwoordelijkheid willen nemen;
- 2** door in ethische en duurzame projecten te investeren en deze te promoten;
- 3** door met organisaties die dezelfde waarden delen, gericht te gaan samenwerken.

Op die manier draagt Alterfin bij tot de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties.

ALTERFIN IN EEN OOGOPSLAG

6.028
62,1

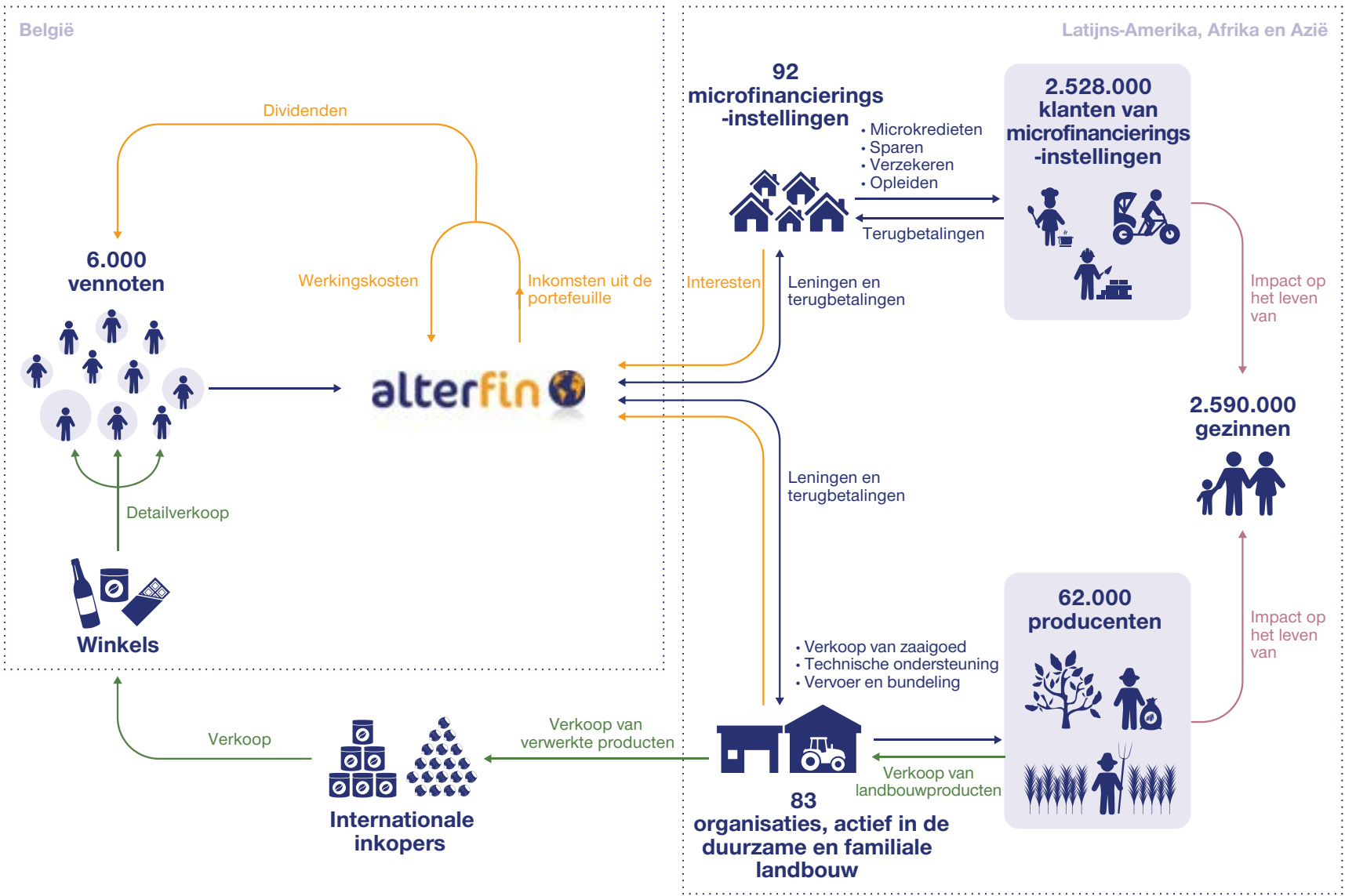
vennoten in België
miljoen euro maatschappelijk kapitaal

175
83
92
90
66
37

duurzame investeringen
duurzame landbouworganisaties
microfinancieringsinstellingen
miljoen euro uitstaande kredieten eind 2018
miljoen euro uitgekeerd in 2018
landen

2.589.926
713.180
60%
100%
76%
12.485

gezinnen bereikt via de partners van Alterfin
kleine boeren gefinancierd
van de begunstigden is vrouw
van onze partners begeleiden microbedrijven
van onze landbouwpartners heeft een bio-label
bomen geplant om de CO₂ uitstoot van Alterfin te compenseren

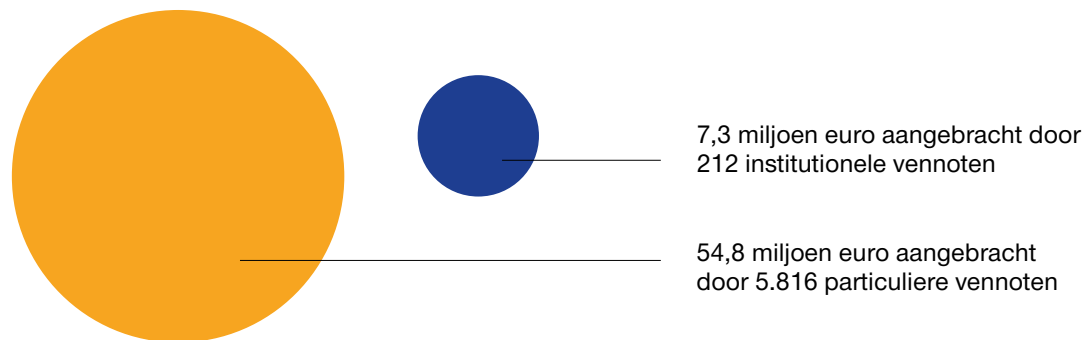

ONZE SOLIDAIRE VENNOTEN

Op 31 december 2018 telt Alterfin 6.028 vennoten die een kapitaal van 62.172.750 euro aanbrengen. 88% van het kapitaal is in handen van particuliere vennoten, de overige 12% komt van institutionele vennoten. Een particuliere vennoot investeert gemiddeld 9.422 euro in Alterfin, terwijl de gemiddelde investering van een institutionele vennoot 34.433 euro bedraagt.

In 2018 bedroeg de netto toename van het kapitaal 1.213.625 euro.

VERDELING VAN HET KAPITAAL PER TYPE VENNOOT

De aandelen van Alterfin dragen het label 'Financité & FairFin'

De aandelen van Alterfin dragen het label 'Financité & Fairfin'. Dat label certificeert financiële producten die voor sociaal nuttige activiteiten of milieu-initiatieven gebruikt worden. Daarbij wordt rekening gehouden met 5 maatschappelijke criteria, waaronder transparantie, solidariteit en sociale verantwoordelijkheid (zie p. 30).

Alterfin krijgt het certificaat 'B-Corp'

'B-Corp' is een certificaat voor ondernemingen met winstoogmerk die aan bepaalde vereisten op het vlak van maatschappij, milieubeheer, bedrijfsbeheer en transparantie voldoen en daarbij met het algemeen belang rekening houden. Het initiatief wil de privésector de weg naar duurzame ontwikkeling doen inslaan. Deze certificatie stelt Alterfin in staat om zijn maatschappelijke- en ecologische impact in een veeleisend internationaal kader te plaatsen en om zich aan te sluiten bij een netwerk van bedrijven dat de wens deelt om een leefbaar model tot stand te brengen waarin mens en natuur centraal staan (voir p. 44).

GETUIGENIS VAN EEN VENNOOT

“Het spaargeld van mijn kinderen kan al nuttig zijn voor mensen in het Zuiden”

“Als ouder hoop je dat je kinderen een mooie toekomst hebben. Die toekomst ziet er niet altijd even rooskleurig uit. De vele protestacties lokaal en wereldwijd rond sociale en ecologische thema's geven het aan: een menswaardig bestaan begint met verandering nu!

Eén van die veranderingen is uit de redenering stappen dat geld per se zoveel mogelijk geld moet opbrengen. Het geld dat je morgen nodig hebt, maar vandaag kunt missen, kan nu al een wereld van verschil maken voor zoveel mensen in het Zuiden. Dus wat houdt ons tegen?

Voor onze kinderen is dit nog erg abstract. Het is ook nog niet echt “hun” geld, ook al lieten we hen kiezen waarin we het zouden investeren en staat het op hun naam. Zij kozen voor Alterfin. Het idee dat mensen zelf hun projecten

kunnen waarmaken sprak hen immers aan. Hoelang het zal duren eer zij het geld zelf nodig hebben, weten we niet. Maar intussen kan het wel zijn werk doen... ...”

Ine Van Den Eynde is vennoot van Alterfin. Ze tekende in op Alterfin aandelen voor haar kinderen zodat ze hun spaargeld ten dienste van mensen in het Zuiden aanwenden.

Martijn poseert met zijn certificaat 'Solidaire vennoot' dat door Alterfin uitgedeeld werd tijdens de 'Youth4Youth' campagne.

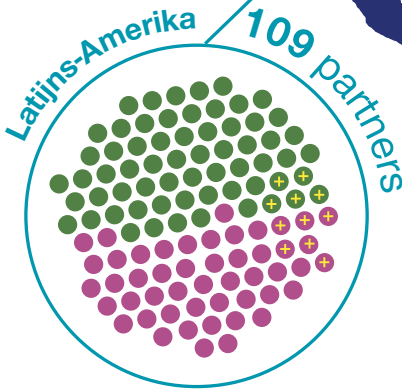
ONZE DUURZAME INVESTERINGEN

Alterfin werkt in **37 landen** van Latijns-Amerika, Afrika en Azië, waarvan:

■ **34** voor 2018,
■ en **3** nieuwe in 2018.

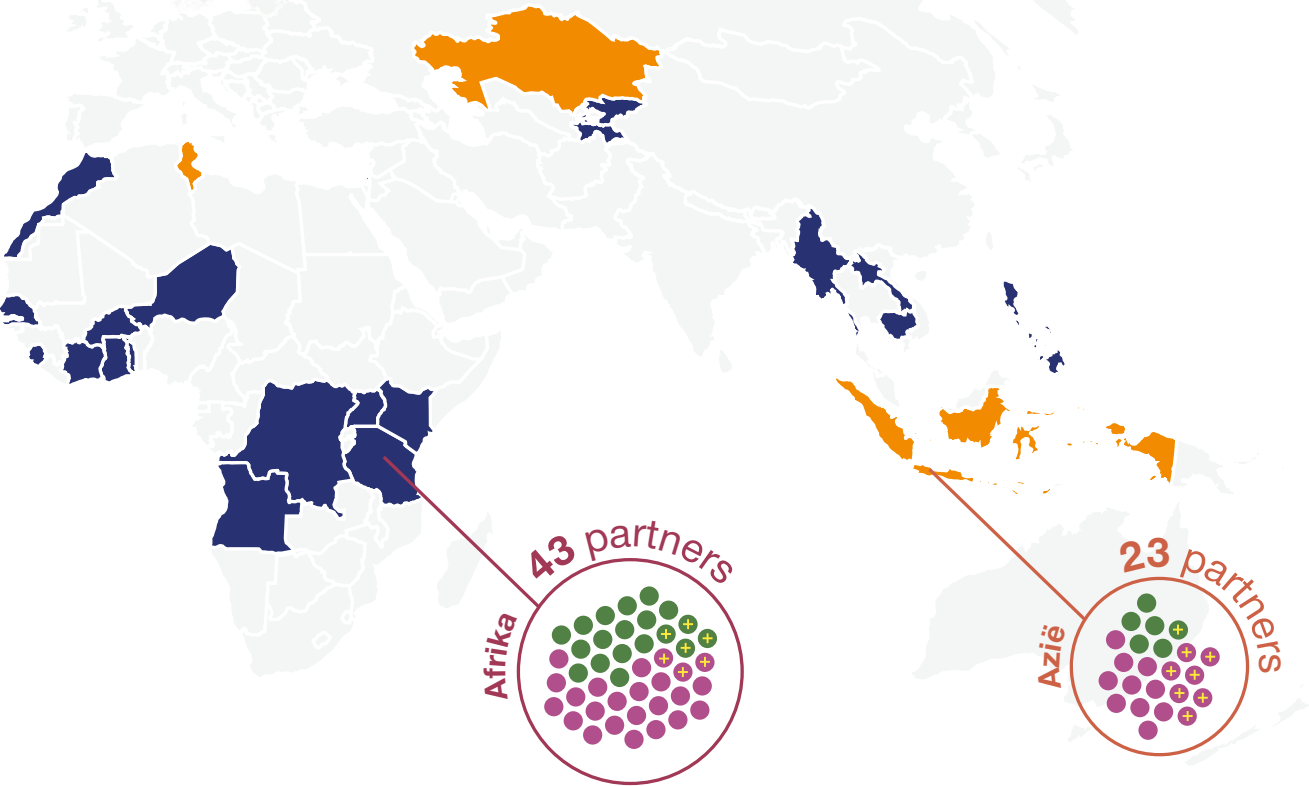
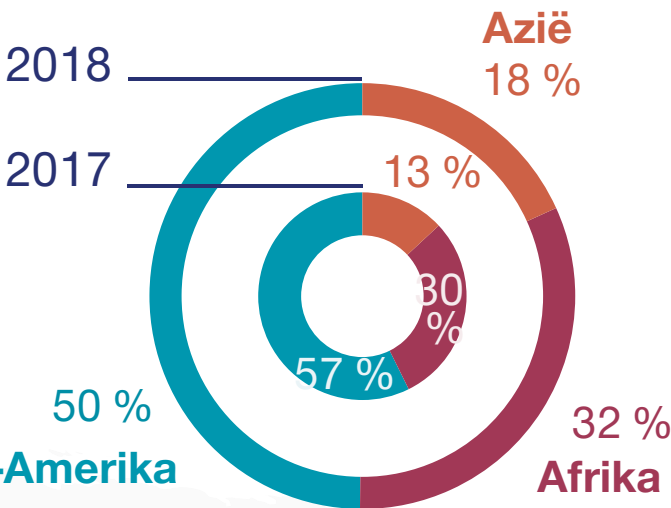
175 partners in Latijns-Amerika, Afrika en Azië

- 83 in de **landbouw**,
- 92 in de **microfinanciering**,
- 26 **nieuwe partners** in 2018.

In de loop van 2018 werd **de portefeuille evenwichtiger verspreid** over de regio's.

Het aandeel van Azië is duidelijk toegenomen, dat van Latijns-Amerika is verminderd.

Evolutie van de portefeuille

In 2018 hebben 175 partners uit 37 landen op de steun van Alterfin kunnen rekenen. Op het einde van het jaar bedroeg de investeringsportefeuille 89,8 miljoen euro.

Over de wereld heen

In de spreiding van die portefeuille neemt **Azië** een almaar groter aandeel in. Dat is het gevolg van investeringen in landen waar we pas recent op zoek zijn gegaan naar partners: sinds 2017 de Filipijnen, Myanmar, Kirgizië en Tadzjikistan, en sinds 2018 Kazachstan en Indonesië.

Sommige van deze regio's vallen op door hun grote bevolkingsdichtheid en dat vertaalt zich in de omvang van de lokale microfinancieringsinstellingen (MFI's). Die tellen gemiddeld meer klanten dan elders. Bovendien zijn veel van die MFI's al vele jaren actief en hebben ze een stevige positie verworven, wat ons in staat gesteld heeft om hen vrij snel belangrijke bedragen ter beschikking te stellen. Onze investeringen in Azië zijn daardoor opgelopen tot het hoogste niveau tot op heden op dat continent (16 miljoen euro). Onze bijdrage tot de ontwikkeling van Aziatische instellingen komt tot uiting in de bedragen die we aan elke partner toekennen. Die liggen gemiddeld hoger dan op de twee andere continenten waar we activiteiten hebben (50% van de Aziatische instellingen krijgt een lening van meer dan 1 miljoen euro, tegenover 15% in Latijns-Amerika en 32% in Afrika).

En hoewel de sector van de microfinanciering in onze Aziatische portefeuille overheerst, zal in 2019 ook duurzame landbouw meer aan bod komen dankzij de financieringen van een ruime waaier aan landbouwproducten, vooral in Zuidoost-Azië.

We wijzen er ten slotte op dat twee investment managers zich op de Aziatische regio focussen. Eén van hen woont in Kirgizië, wat onze ontwikkeling in Centraal-Azië vereenvoudigt.

Afrika is eveneens een continent waar onze investeringen toenemen: de jaarlijkse groei van onze uitbetalingen is er het grootst (+54%, tegenover +37% in Azië en +22% in Latijns-Amerika). Oost- en Centraal-Afrika blijven de regio's waar we het actiefst zijn. Op één instelling in Tunesië na komen al onze nieuwe Afrikaanse partners uit de Democratische Republiek Congo, Kenya, Oeganda en Tanzania. In West-Afrika

heeft Ivoorkust een leidende positie: eind 2018 namen 4 partners in Ivoorkust een kwart van onze investeringen in Afrika voor hun rekening. Dat wordt verklaard door de aanwezigheid van een Unie van coöperatieven die in de cacaosector actief is. Die unie is een historische partner waaraan Alterfin 6 jaar geleden als eerste sociale investeerder steun verleende. In de loop der jaren is de activiteit van die unie sterk gegroeid waardoor de aanzienlijke financiële steun, verstrekt door de verschillende fondsen die Alterfin beheert, gerechtvaardigd is.

Ook hier zal de aanwezigheid van investment managers op het continent zelf – vanaf 2019 hebben we een eerste vestiging in Kenya – gunstig zijn voor de ontwikkeling van onze Afrikaanse investeringen. Die aanwezigheid valt samen met de uitbreiding van het team dat zich op Afrika toelegt – het aantal investment managers neemt toe van twee tot drie (zie p. 44).

Onze portefeuille in **Latijns-Amerika**, hoewel die relatief minder doorweegt dan vroeger, blijft groeien

en weerspiegelt de sectoriële spreiding van onze investeringen: het aandeel van de duurzame landbouw is er het grootst (49%, tegenover 34% in Afrika en 22% in Azië) en tegelijk het sterkst gedifferentieerd – 16 landbouwproducten tegenover 10 in Afrika en 5 in Azië.

Ook de spreiding tussen de regio's is evenwichtig: in 2018 werd er evenveel geïnvesteerd in Centraal-Amerika als in Zuid-Amerika. Dit ondanks het feit dat de landbouwseizoenen tot maandelijkse schommelingen leiden die erg groot kunnen zijn: in het begin en op het einde van het jaar gaan de meeste investeringen naar Centraal-Amerika om aan de behoeften van onze partners in de koffiesector tegemoet te komen. Omgekeerd gaat in het midden van het jaar het leeuwendeel van de regionale investeringen naar Zuid-Amerika, om ook daar het koffieseizoen te ondersteunen.

Peru en Ecuador blijven de landen waar we het meest in investeren. In Peru zijn onze investeringen geconcentreerd in de landbouwsector wegens de diversiteit van de gefinancierde waardeketens. Onze portefeuille in Ecuador daarentegen wordt vooral gedomineerd door de microfinanciering. In die sector werken we net zo goed samen met historische partners die almaar groeiende financiële behoeften hebben, als met nieuwe partners die een stevige positie op de markt innemen zodat we al snel belangrijke investeringen konden doen.

Zoals in Azië en Afrika is de versterking van onze lokale aanwezigheid illustratief voor de strategie om onze portefeuille in Latijns-Amerika te ontwikkelen: vanaf 2019 versterkt een nieuwe investment manager ons team. Zij werkt vanuit Peru en brengt het aantal investment managers voor die regio op 6 (zie p. 44).

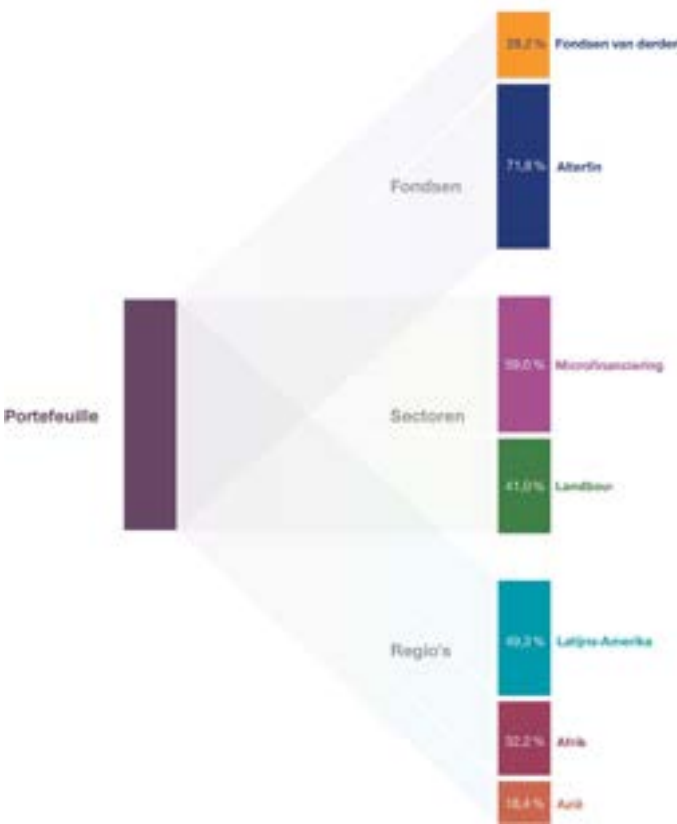
Alterfin en de fondsen voor derden

Het grootste deel van onze investeringen komt rechtstreeks uit het maatschappelijk kapitaal van Alterfin. De rest komt uit 8 fondsen die Alterfin voor derden beheert (zie p. 35). Deze fondsen hebben op hun beurt eigen middelen ingezet om aan de specifieke behoeften van onze partners tegemoet te komen, als aanvulling op de steun van Alterfin.

Kampani bijvoorbeeld, een fonds dat in het kapitaal van organisaties participeert die actief zijn in de duurzame landbouw, heeft een engagement aangegaan ten opzichte van een coöperatieve in Costa Rica. Die coöperatieve helpt haar leden bij de biologische teelt

van ananassen. Parallel daarmee beschikt FEFISOL, een fonds dat uitsluitend in Afrika investeert, over een programma voor technische ondersteuning. Dat fonds heeft het mogelijk gemaakt om de groei van de Afrikaanse portefeuille te ondersteunen en tegelijk onze partners op specifieke en technische punten te helpen zoals financieel beheer, informatie- en beheersystemen, technische landbouwsteun, enz. In 2018 hebben 6 van onze partners die via dat fonds gefinancierd worden, kunnen genieten van dergelijke technische ondersteuning.

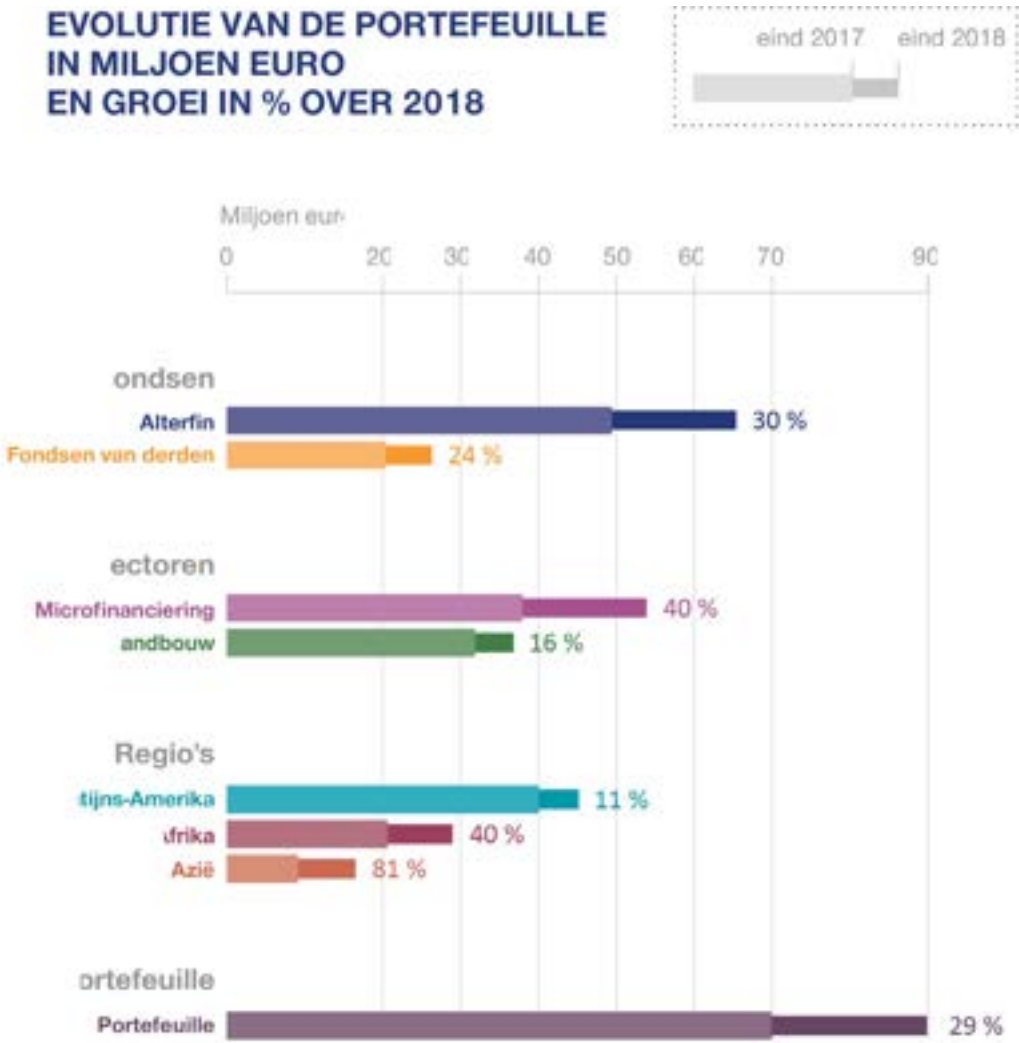
SAMENSTELLING VAN DE PORTEFEUILLE IN 2018

Sectorverspreiding

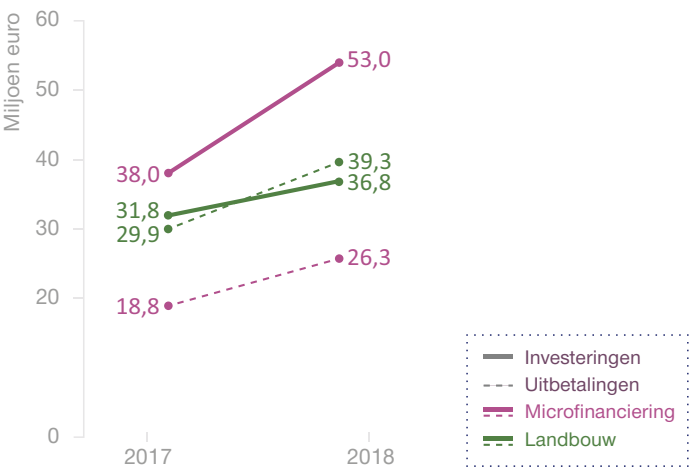
Wat de sectorspreiding betreft, heeft de microfinanciering, die al sinds verscheidene jaren het zwaartepunt van onze portefeuille vormt, de sterkste jaargroei gekend. De uitbreiding van die sector in Azië verklaart die ontwikkeling. Tegelijk is de landbouwportefeuille uitgebreid met nieuwe producten (dadels, avocado's, patchoeli, kaneel, chiazaden en ananas), wat de diversificatie die sinds enkele jaren in die sector ingezet is, onderstreept.

EVOLUTIE VAN DE PORTEFEUILLE IN MILJOEN EURO EN GROEI IN % OVER 2018

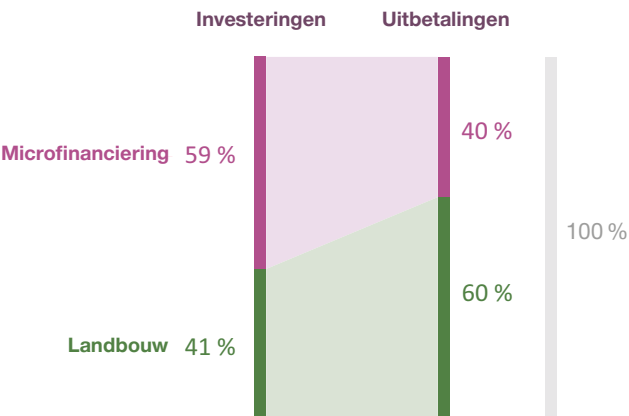
Deze analyse van de portefeuille betreft de situatie van onze investeringen op 31 december 2018. Wanneer we het bedrag van onze investeringen over heel 2018 onderzoeken – wat het best de activiteiten van Alterfin weerspiegelt – zien we dat 65,6 miljoen euro toegekend is aan 90 partners. Zoals in de voorgaande jaren gaat het grootste deel van die geldstroom naar de duurzame landbouw.

EVOLUTIE VAN DE PORTEFEUILLE PER SECTOR TUSSEN 2017 EN 2018

SAMENSTELLING VAN DE PORTEFEUILLE IN 2018 PER SECTOR

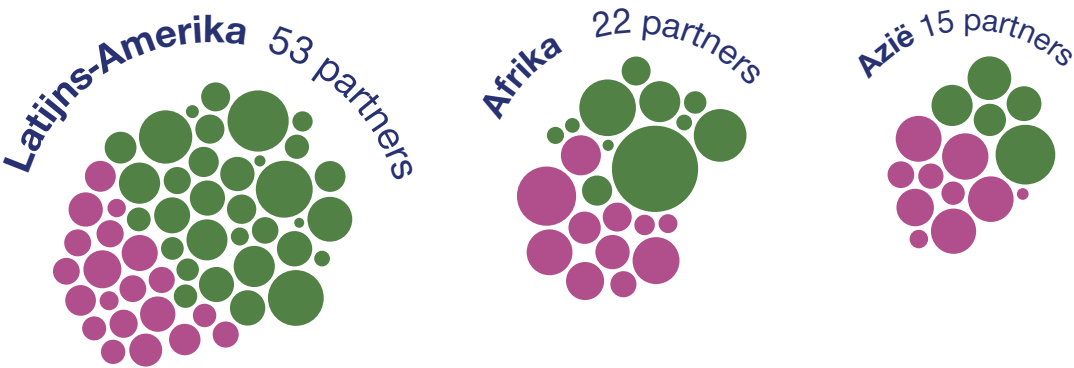
De microfinanciering vormt het grootste deel van de investeringen, maar de landbouw krijgt het grootste deel van de uitbetalingen.

DE PARTNERS DIE IN 2018 EEN LENING KREGEN

De actieve partners krijgen niet noodzakelijk elk jaar een lening.

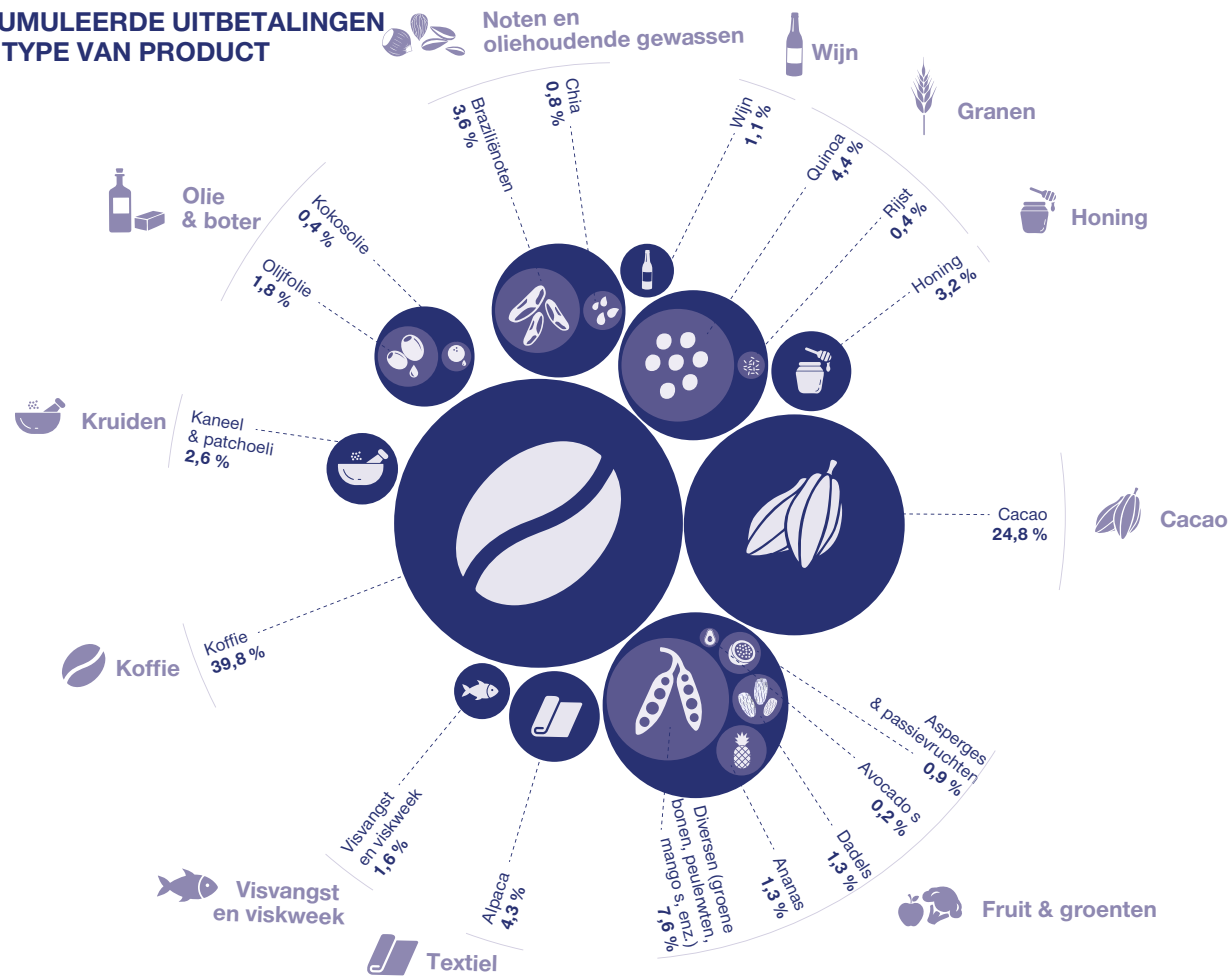
De toegekende leningen lopen soms over meerdere jaren.

Uitbetalingen in 2018 (in miljoen euro)

GEACUMULEERDE UITBETALINGEN
PER TYPE VAN PRODUCT

Investerings door de seizoenen heen

Terwijl onze microfinancieringspartners meestal leningen krijgen op lange termijn (gemiddeld 3 jaar), volgen de financieringen van onze landbouwpartners het ritme van de landbouwseizoenen: van bij het begin van het oogstseizoen tot de verkoop van de producten op de lokale of internationale markt. De frequentie en de duur van die landbouwcycli verschillen per product en per regio. Die seizoensgebonden schommeling had verscheidene jaren tot gevolg dat de geïnvesteerde bedragen tot het einde van het derde trimester een daling vertoonden, waarna ze tegen het einde van het jaar weer sterk stegen. De verklaring voor die beweging is de overheersende positie van koffie in onze Latijns-Amerikaanse portefeuille (zie grafiek).

Die schommeling in de investeringen had een invloed op het rendement en het gebruik van het kapitaal (zie p. 36). Daarom was het een van de belangrijkste doelstellingen van 2018 om die schommeling te verminderen. En de inspanningen die Alterfin geleverd heeft, werpen vruchten af: door de voorbije 2 jaar in personeel te investeren en door de portefeuille zowel sectorieel als geografisch uit te breiden, vertonen onze investeringen over het hele jaar een constante groei, en dat voor het eerst in 3 jaar.

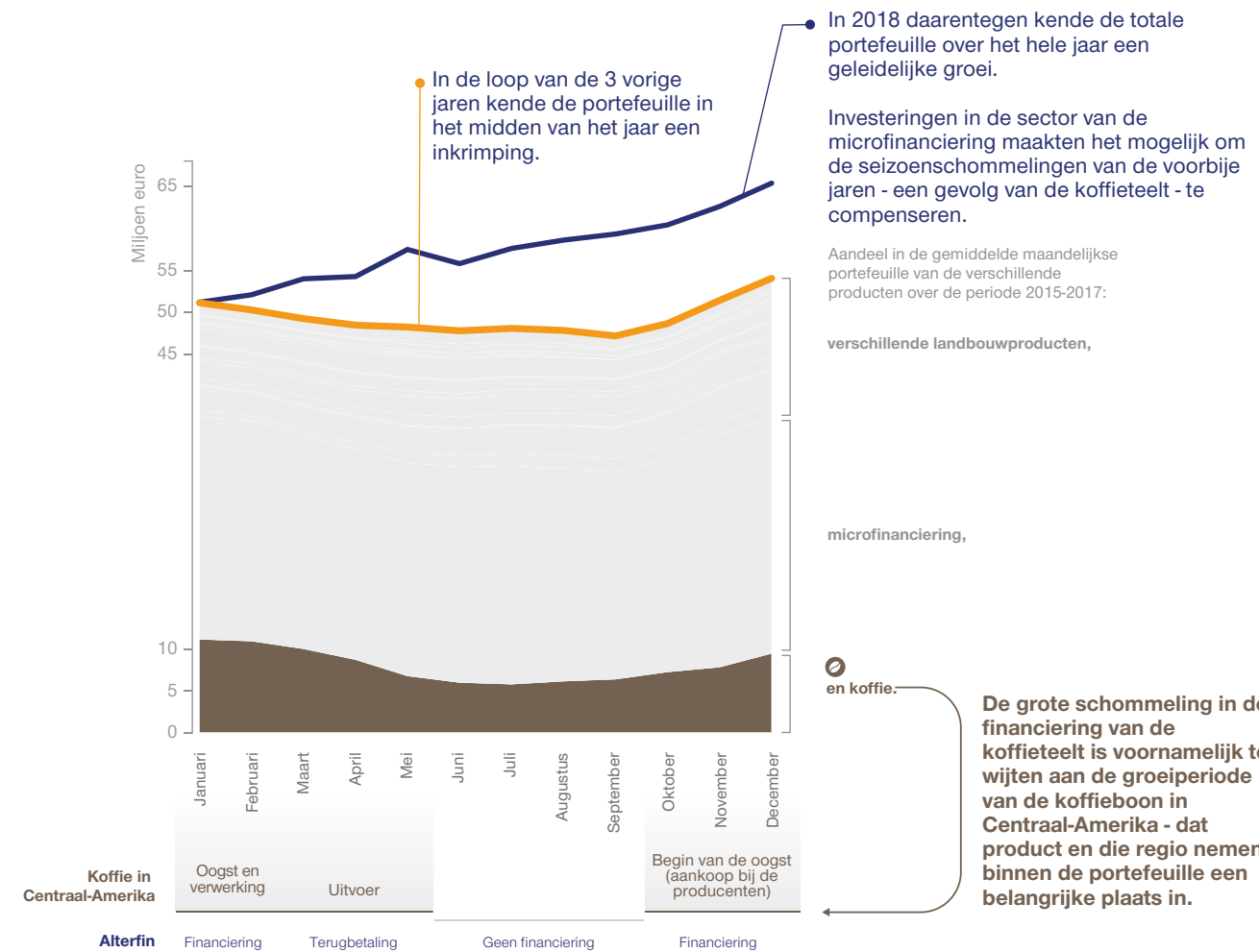
Op sociaal vlak heeft die constante groei een nog belangrijkere impact gehad, meer bepaald een toename van het aantal partners (26 nieuwe partners in 2018) en een groter aantal begunstigen en gezinnen die we

hebben kunnen bereiken (zie p. 23).

De diversificatie verderzetten, zowel geografisch als sectorieel, blijft een belangrijke doelstelling voor 2019. We hebben niet alleen de ambitie om tot de ontwikkeling van een almaar groter aantal organisaties en gezinnen bij te dragen, maar ook om onze risico's te beperken door de seizoensinvloeden op de portefeuille te verminderen. 2019 kondigt zich dan ook aan als een jaar waarin die gestage groei bevestigd wordt, dankzij regionale en sectoriële ontwikkelingen die ondersteund worden door een nieuwe (Kenya) of versterkte lokale aanwezigheid (Peru). Alterfin ambieert eveneens om bijkomende dienstverleningen te versterken of in te voeren: ten

eerste de dekking van het wisselrisico, een belangrijk instrument voor MFI's die een financiering in hun lokale munt wensen om daarin microkredieten te kunnen toekennen; ten tweede de dekking van het kredietrisico, een onmisbare dienst om te kunnen samenwerken met organisaties die institutioneel en financieel zwak staan, maar die een grote sociale reikwijdte hebben; en ten slotte een technische ondersteuning die complementair is met de steun die FEFISOL onze Afrikaanse partners verleent. Deze bijkomende diensten kunnen we leveren dankzij het Alterfin Garantiefonds dat in 2019 over bijkomende middelen zal kunnen beschikken, waardoor een groeiend aantal partners van de coöperatie zal kunnen ondersteund worden.

MAANDELIJKE EVOLUTIE VAN DE PORTEFEUILLE

Kwaliteit van de portefeuille

De kwaliteit van onze kredietportefeuille bewaken is essentieel om onze activiteiten te kunnen voortzetten. Investeringshouders houden per definitie een risico in, omwille van zowel de lokale context als de kwetsbaarheid van sommige van onze partners. Inherent aan onze missie is dat we tegenover die laatste groep een engagement aangaan, meer bepaald omdat ze een grote maatschappelijke impact hebben. Daarom verzekeren we er ons telkens van, voor we tot een investering overgaan, of alle voorwaarden aanwezig zijn om eventuele betalingsmoeilijkheden te voorkomen.

In 2018 is onze investeringsportefeuille gezonder geworden: het risicovolle gedeelte dat leningen omvat met een betalingsachterstand van meer dan één dag, is in de loop van 2018 gedaald van 13% tot 8%.

Deze verbetering is het gevolg van de sanering van onze portefeuille met leningen die in gebreke bleven. Begin 2018 bestond die portefeuille voor twee derde uit kredieten van partners die meer dan 3 jaar geleden met terugbetalingsmoeilijkheden geconfronteerd werden. Dat heeft ons ertoe aangezet om de leningen waarvan we vandaag van mening zijn dat ze onherroepelijk verloren zijn, uit de portefeuille te halen. Die leningen maakten 3% uit van de portefeuille. We wijzen erop dat die laatste leningen in het verleden al volledig afgeschreven waren, zodat de verwijdering ervan geen bijkomende kosten voor Alterfin inhoudt.

In 2018 werden bijkomende waardeverminderingen genomen, hoofdzakelijk voor een lening die werd toegekend aan een Filipijnse partner. Deze partner was nog niet in gebreke op 31 december 2018, maar had ons reeds meegedeeld dat ze door financiële moeilijkheden hun betalingsverplichtingen in januari 2019 niet zouden kunnen nakomen. Het is echter belangrijk om op te merken dat deze nieuwe waardeverminderingen de structuur van onze portefeuille in gebreke op 31 december 2018 niet veranderd heeft.

Eind 2018, na aftrek van alle waardeverminderingen, vertegenwoordigt het resterende risico van kredieten met meer dan één dag betalingsachterstand 3% van de totale nettoportefeuille, tegenover 6% in 2017.

Voor haast al die leningen beschikt Alterfin over waarborgen die op termijn de terugbetaling garanderen, waardoor de noodzaak om ze onmiddellijk in waarde te verminderen, beperkt blijft. zodoende is het restrisico

klein en vertegenwoordigt het slechts 0,6% van de nettoportefeuille van Alterfin.

Parallel daarmee hebben we de terugbetalingskalender voor sommige leningen aangepast. Daarbij gaat het om leningen aan partners die, hoewel ze in het verleden betalingsmoeilijkheden gekend hebben, er zich toe verbonden hebben om hun kredieten op basis van een nieuw afbetalingsschema af te betalen. Die zogeheten ‘geherstructureerde’ portefeuille vertegenwoordigde eind 2018 2% van de portefeuille. Alle betrokken partners hebben zich tot dan aan het nieuwe afbetalingsschema gehouden.

BIJDRAGEN TOT EEN BETERE WERELD

DE MAATSCHAPPELIJKE BIJDRAGE VAN ALTERFIN AAN DE DUURZAME ONTWIKKELINGSDOELSTELLINGEN

Met haar ethische financieringen wil Alterfin de levenskwaliteit van duizenden gezinnen verbeteren en bijdragen tot verschillende Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties.

In dit gedeelte vindt u een overzicht van de belangrijkste initiatieven die Alterfin en zijn partners nemen om een positieve bijdrage te leveren tot de talrijke maatschappelijke, financiële en ecologische uitdagingen. Bij elke doelstelling geven we een beschrijving van onze acties en van de belangrijkste indicatoren.

DE 17 DUURZAME ONTWIKKELINGSDOELSTELLINGEN

www.unric.org/nl/sdg-in-nederlands

01

GEEN ARMOEDE

Meer dan 3 miljard mensen moet toekomen met minder dan 2,5 euro per dag. De strijd tegen armoede blijft de primaire doelstelling van Alterfin. Met het oog daarop verzamelt Alterfin middelen om ethische en duurzame investeringen in duurzame en familiale landbouw en in microfinanciering te structureren en te promoten. De samenwerking met verschillende netwerken van spelers die onze waarden delen, draagt er eveneens toe bij om duurzame, sociaaleconomische ontwikkeling te stimuleren – onder andere door met middelen en kennis de krachten te bundelen. Op die manier helpt Alterfin 175 partners in 37 ontwikkelingslanden om het lot van meer dan 2,5 miljoen mensen en hun gezinnen te verbeteren.

Om een zo groot mogelijke impact te verwezenlijken, werkt Alterfin in de eerste plaats in rurale gebieden waar 84% van de internationale armoede geconcentreerd is. Het gebrek aan financiële middelen om activiteiten te ontwikkelen die een inkomen opleveren, vormt een obstakel dat tal van gezinnen verhindert om aan de armoede te ontsnappen. Daarom biedt 88% van onze partners in de duurzame landbouw hun leden voorfinancieringen aan die hen toelaten hun producten te kunnen telen zonder dat ze daarvoor eerst over kapitaal dienen te beschikken. Daarnaast ondersteunt Alterfin ook MFI's. De leningen die deze instellingen verstrekken, zijn voor gemiddeld 83% bestemd voor activiteiten

die inkomsten genereren. Om een zo groot mogelijke impact te hebben, legt Alterfin zich hoofdzakelijk toe op achtergestelde regio's met een beperkte financiële dienstverlening en lage spaarquota. In de landen waar Alterfin investeert, zegt slechts 45% van de mensen in 2017 gespaard te hebben, terwijl amper 10% dat via een financiële instelling gedaan heeft.

Om mensen te helpen om permanent uit de armoede te blijven, is het stimuleren van activiteiten die inkomsten opleveren, een noodzakelijke voorwaarde. Maar dat alleen volstaat niet. Daarnaast moeten ze ook begeleid worden om risico's te vermijden die hen weer in de armoede kunnen doen terechtkomen. Mensen in armoede zijn erg gevoelig voor externe factoren: een periode van droogte kan hun inkomsten ernstig aantasten, vooral wanneer ze niet de middelen hebben om daarna opnieuw te investeren en hun verlies goed te maken. Om aan een onverwachte daling van hun inkomsten het hoofd te bieden, kunnen ze hun spaargeld aanspreken, een noodlening aangaan of een beroep doen op hun verzekering. 44% van de partners van Alterfin op het vlak van microfinanciering biedt spaarrekeningen aan, 69% biedt leningen aan om aan dringende behoeften tegemoet te komen, en 56% biedt verzekeringen tegen uiteenlopende risico's aan.

SLEUTELINDICATOREN

MICROFINANCIERING

83% van de portefeuille van onze MFI-partners is bestemd voor activiteiten die inkomsten genereren

44% biedt spaardiensten aan

56% biedt verzekeringen tegen uiteenlopende risico's aan

69% biedt leningen aan om aan dringende behoeften tegemoet te komen. Deze leningen zijn niet bestemd voor activiteiten die inkomsten genereren

DUURZAME LANDBOUW

88% van onze partners biedt hun landbouwers voorfinancieringen aan

TOTAAL

175 partners

2.589.926 gezinnen worden via de partners van Alterfin ondersteund

116.705 gezinnen worden rechtstreeks door de financieringen van Alterfin geholpen

62% van de gezinnen leeft in rurale gebieden

Prisma in Peru: microfinanciering, een emancipatietool

Prisma is een Peruaanse MFI die 7.500 klanten uit een rurale omgeving begeleidt, waaronder meer dan 5.000 vrouwen. Om aan de armoede te ontsnappen of om niet in nog grotere armoede terecht te komen, hebben kwetsbare mensen financiële diensten nodig, zowel om in hun toekomst te kunnen investeren als om aan de dagdagelijkse onzekerheden het hoofd te bieden. Om aan die uiteenlopende behoeften tegemoet te komen, biedt Prisma een ruime waaier aan diensten aan: leningen, verzekeringen en specifieke spaaroplossingen.

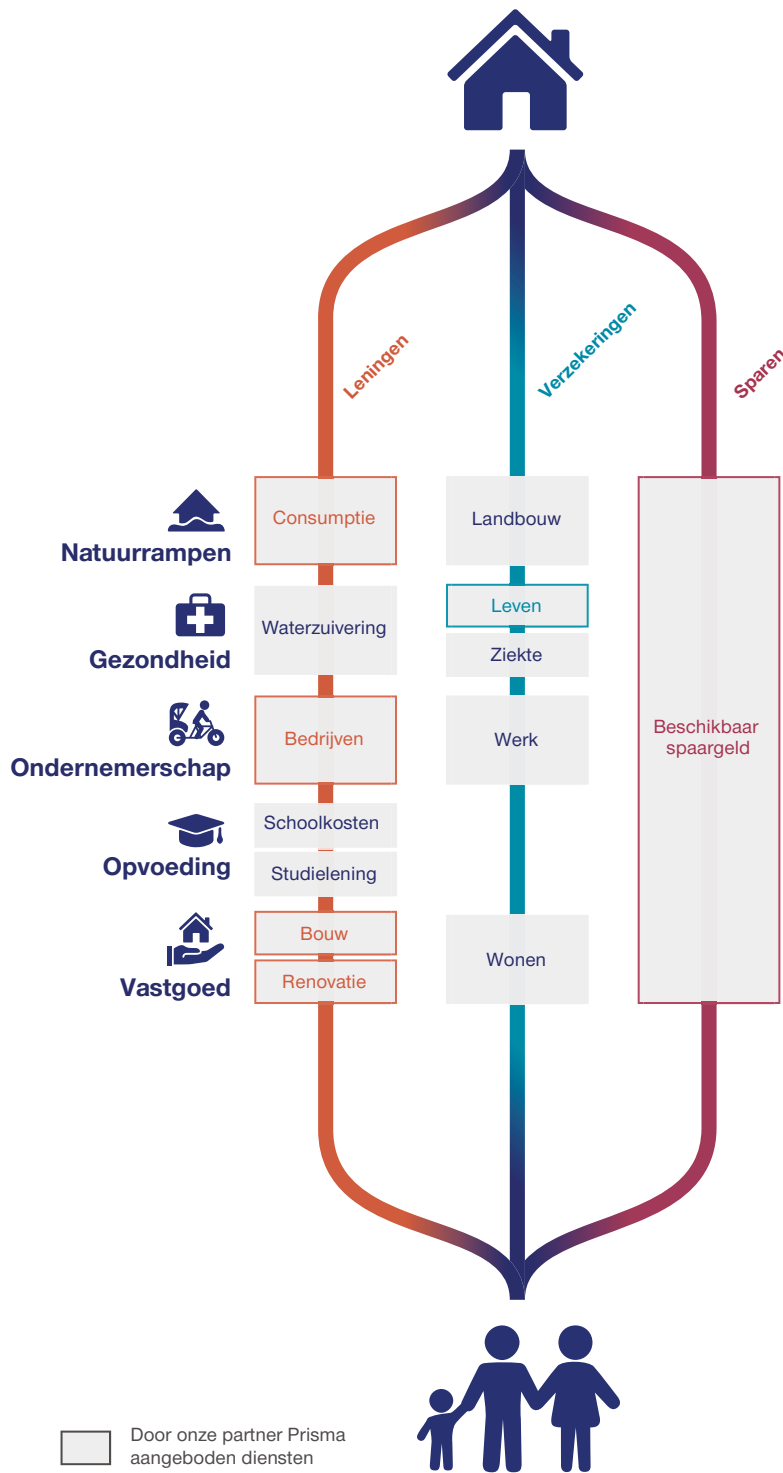
De klanten van Prisma leven in een rurale omgeving en zijn hoofdzakelijk micro-ondernemers met lage inkomsten. Om hun levensomstandigheden te verbeteren en hun inkomsten te verhogen, moeten ze bijvoorbeeld in zaaigoed, voorraden of machines kunnen investeren. Om hen daarbij te helpen, biedt Prisma leningen aan die aan het specifieke karakter van hun verschillende economische activiteiten aangepast zijn: landbouwleningen, voorschieten van werkkapitaal, enz. In 2018 heeft Prisma meer dan 8.000 microbedrijven gefinancierd, waarvan bijna 60% in de landbouw actief is.

Een andere manier voor deze groep micro-ondernemers om aan de armoede te ontsnappen, is om te investeren dankzij spaarinspanningen. In Peru liggen de spaarquota echter erg laag en slechts 8% van de bevolking geeft aan dat ze in 2017 via een financiële instelling gespaard heeft. Om het sparen aan te moedigen, biedt Prisma gratis spaarrekeningen aan. Die formule bereikt meer dan 6.500 begunstigden, waaronder 4.800 vrouwen.

De instelling helpt haar klanten ook om aan bepaalde risico's het hoofd te bieden zodat ze niet in nog grotere armoede terechtkomen. Twee risico's waar de klanten van Prisma vaak mee te maken krijgen, zijn klimaatproblemen (zoals de overstromingen in 2018) of het overlijden van de ontlenaar waardoor het hele gezin in een nog grotere armoede kan vervallen. Om aan die twee omstandigheden het hoofd te bieden, biedt Prisma noodleningen en levensverzekeringen aan: de eerste dienstverlening maakt het mogelijk om opnieuw in een economische activiteit te investeren, de tweede betaalt bij overlijden een bedrag aan het getroffen gezin uit. In 2018 heeft Prisma dergelijke noodleningen aan 7.400 gezinnen aangeboden.

“Prisma, dat is de garantie dat ik tijdig mijn lening krijg om mijn boomgaard te ontwikkelen en tegelijk mijn gezin kan beschermen.”

WAAIER DIENSTEN DIE ONZE MICROFINANCIERINGSPARTNERS AANBIEDEN

02

GEEN HONGER

Volgens de Verenigde Naties kampt 821 miljoen mensen met ondervoeding en leeft de overgrote meerderheid van hen in ontwikkelingslanden. Tegenstrijdig genoeg zijn het de 500 miljoen kleine landbouwers, die het grootste deel van het voedsel produceren dat wereldwijd verbruikt wordt, die het zwaarst getroffen worden door armoede en honger. Om honger doeltreffend te bestrijden, spant Alterfin zich in om familiale landbouw rendabel te maken. Dit geeft landbouwers de kans om hun inkomsten te verhogen, wat op zijn beurt weer twee gevolgen heeft. Ten eerste kunnen de landbouwers opnieuw investeren in teelten of in andere productieve activiteiten zodat ze de voedselvoorziening van hun gezin veilig kunnen stellen. Ten tweede, door de landbouw aantrekkelijker te maken, helpt Alterfin om de rurale exodus te beperken en om aan de voedselvoorziening van de wereld bij te dragen.

De familiale landbouw rendabel maken, is dus een doelstelling die stevig verankerd is in de missie van Alterfin. Daarom zetten we ons in om afzetmogelijkheden te creëren voor de producten van kleine, lokale producenten – meer bepaald door 83 organisaties te financieren die een rol als tussenpersoon tussen producenten en kopers vervullen. Door rechtstreeks met kopers te onderhandelen en door producenten

de kans te geven om certificaties te verwerven, stellen onze partners producenten in staat om hun productie te valoriseren en er een hogere prijs voor te krijgen. De meeste van de 127.713 kleine producenten die we via onze landbouwpartners ondersteunen, bieden gecertificeerde biologische en fairtrade producten aan.

Een andere moeilijkheid waar kleine landbouwers mee te maken krijgen als ze hun productie willen opvoeren en hun activiteiten rendabel willen maken, zijn hun beperkte mogelijkheden om in materiaal en mensen te investeren. Alterfin selecteert die landbouworganisaties die aan hun producenten zaaigoed en productiemiddelen leveren (77% van de gefinancierde organisaties). Alterfin werkt ook samen met partners die hun producenten een opleiding bieden: 90% van de begunstigden heeft zo al opleidingen over innoverende technieken en duurzame praktijken kunnen volgen. In de sector van de microfinanciering streeft Alterfin ernaar om voornamelijk MFI's te financieren die in rurale gebieden gevestigd zijn en die leningen aan landbouwers verstrekken zodat die niet alleen zaaigoed kunnen kopen, maar ook machines om hun productiviteit op lange termijn te verhogen. 23% van de microfinancieringsportefeuille van Alterfin, financiert op die manier meer dan 585.467 kleine landbouwers.

SLEUTELINDICATOREN

MICROFINANCIERING

585.467 klanten krijgen een microkrediet voor een landbouwactiviteit
23% van de financieringen gaat naar landbouwers

DUURZAME LANDBOUW

Meer dan 44.452 landbouwers hebben een opleiding in innoverende technieken gevolgd
90% van de landbouwers heeft technische ondersteuning gekregen
77% van de organisaties levert zaaigoed aan hun producenten

TOTAAL

713.180 kleine landbouwers

05

GENDERGELIJKHEID

Verschillende redenen zetten ons er toe aan om de invloed van onze financieringen op vrouwen in het oog te blijven houden. Niet alleen omdat economische ongelijkheid tussen man en vrouw de economische groei beperkt. Maar ook omdat vrouwen meestal een grotere impact op ontwikkeling hebben dan mannen. De verklaring daarvoor is dat ze gemiddeld meer in de opvoeding en gezondheid van hun kinderen investeren doordat ze meer sparen dan hun partners. 60% van de mensen die door de activiteiten van Alterfin geholpen wordt, is vrouw. De verbetering van de situatie van de vrouw en de ondersteuning van hun zelfstandigheid blijven een centrale plaats in onze bekommernissen innemen.

De financiering van vrouwen stimuleren om een maximaal economisch effect van de investeringen te verkrijgen, is echter alleen maar doeltreffend als vrouwen vrij kunnen kiezen hoe ze hun inkomsten besteden. Alterfin investeert in organisaties die gevestigd zijn in landen waar vrouwen wettelijk niet beknot worden in hun keuzevrijheid (in

tegenstelling tot de 10% van landen waar ze volgens de Wereldbank hun echtgenoot moeten gehoorzamen). 66% van de klanten van de MFI's zijn vrouwen die kleine handels-, productie- en dienstactiviteiten opzetten. We wijzen erop dat het feit dat zij leningen aanvragen, een indicatie is dat ze op financieel vlak minder afhankelijk worden van hun partner. Dat is ook het geval voor 30% van de landbouwsters die hun producten leveren aan landbouworganisaties die Alterfin begeleidt.

Om de gelijkheid tussen man en vrouw te bevorderen en de ongelijkheid te verminderen, werkt Alterfin ook samen met partners die initiatieven in die richting nemen. Meer dan 41% van de werknemers van onze partners is vrouw. Bovendien hebben meer dan 19.461 producenten en 564.182 klanten van de MFI's die Alterfin begeleidt, seminars gevolgd die hen bewustmaken over het probleem van ongelijkheid tussen man en vrouw.

SLEUTELINDICATOREN

MICROFINANCIERING

66% van de klanten van onze microfinancieringspartners is vrouw

564.182 klanten van de microfinancieringsinstellingen hebben seminars gevolgd waarin ze geïnformeerd worden over de ongelijkheid tussen man en vrouw

41% van het personeel is vrouw

DUURZAME LANDBOUW

30% landbouwsters

19.461 producenten hebben seminars gevolgd om hen over de ongelijkheid tussen man en vrouw te informeren

45% van het personeel is vrouw

TOTAAL

60% van de mensen die door Alterfin geholpen worden, is vrouw

08

EERLIJK WERK EN ECONOMISCHE GROEI

De promotie van activiteiten die inkomsten genereren door behoorlijke en duurzame banen te creëren, is een basisuitdaging voor de economische en sociale ontwikkeling.

Volgens de Wereldbank is een groot deel van de werkgelegenheid in ontwikkelingslanden te vinden in microbedrijven. Die hebben immers een groot potentieel om banen te creëren en economische groei mogelijk te maken. Alterfin werkt uitsluitend samen met MFI's die kredieten verlenen aan microbedrijven en aan organisaties die kleine landbouwers helpen om hun activiteiten te ontwikkelen. Alterfin levert ook een rechtstreekse bijdrage aan de creatie van banen via zijn investeringen in 175 organisaties die samen 22.077 medewerkers tellen.

Één van de factoren die economische groei versterken, is de productiviteit van arbeiders verhogen door

middel van onderwijs en professionele opleidingen. Bijna de helft van de instellingen die Alterfin financiert, biedt opleidingen voor volwassenen aan. Dit komt de productiviteit van de betrokkenen ten goede en draagt bij aan een duurzame groei.

Groei is alleen maar gezond op voorwaarde dat ze niet ten koste van de betrokkenen gaat. Alterfin waakt er over om organisaties te financieren die ethisch handelen: haast alle organisaties hanteren een duidelijke en welomschreven ethische code die zowel de werknemers als de begunstigden beschermt. Bovendien heeft 76% van de organisaties die we financieren, zich achter het initiatief 'eerlijk werk' geschaard en heeft 73% van onze landbouwpartners het fairtradelabel. Dat onderstreept hun wil om de levens- en werkomstandigheden van werknemers en landbouwers te verbeteren.

SLEUTELINDICATOREN

MICROFINANCIERING

47% van onze MFI-partners biedt opleidingen voor volwassenen aan
100% van onze MFI-partners begeleidt microbedrijven

DUURZAME LANDBOUW

73% van de producenten die we financieren, heeft het fairtradelabel
76% schaaft zich achter het initiatief 'eerlijk werk'

TOTAAL

22.077 werknemers

1213

VERANTWOORDE CONSUMPTIE & PRODUCTIE KLIMAATACTIE

Economische ontwikkeling op lange termijn is een maat voor niets als het milieu, de biodiversiteit en de natuurlijke grondstoffen niet beschermd worden. Zowel de productiemethodes in de landbouw als onze consumptiekeuzes hebben een impact op de instandhouding van het milieu.

Daarom is steun aan biologische teelten en aan initiatieven die onze partners nemen – meer bepaald de invoering van een milieubeleid of de toekenning van microkredieten voor de productie van groene energie – in alle facetten van de missie van Alterfin verweven.

Het is eveneens onze ambitie om de menselijke waarden te respecteren. Dat vertaalt zich in de financiering van fairtrade-waardeketens waarbij producenten zowel een minimumprijs als een premie krijgen. Zo wordt 12% van

de premies die onze partners in de duurzame landbouw ontvangen, besteed aan de financiering van sociale projecten, en wordt 14% rechtstreeks aan producenten uitbetaald.

De recente aanwerving van lokale consultants in Afrika en Latijns-Amerika past eveneens binnen deze denkwijze, aangezien het ervoor zal zorgen dat het aantal transcontinentale vluchten zal verminderen. Om zijn ecologische voetafdruk te verminderen, financiert Alterfin de aanplanting van 12.485 bomen in Peru, in samenwerking met Acopagro.

In 2018 werden deze inspanningen van Alterfin beloond met de Fairtrade@work-prijs.

SLEUTELINDICATOREN

MICROFINANCIERING

66% van onze partners past zelf een milieubeleid toe

75% van onze partners heeft een milieubeleid ten opzichte van de klanten en microbedrijven die ze financieren

DUURZAME LANDBOUW

76% van onze partners heeft een certificaat van biologisch producent

74% van onze partners heeft een fairtrade certificaat
80% van onze partners past een milieubeleid toe

ALTERFIN

462 kilo gerecycleerd papier
12.485 bomen geplant om onze CO2-uitstoot te compenseren

INDICATOREN OP DE HOOFDZETEL

CO ₂ uitstoot in kilo per voltijds werknemersequivalent	2016	2017	2018
Gebouw (gas en elektriciteit)	337	249	248
Papier	80	30	23
Woon-werkverkeer	869	1.070	1.197
Vluchten om de Zuidpartners op te volgen	14.388	21.253	11.609
TOTALE UITSTOOT	15.674	22.602	13.078

Nucafe in Oeganda: landbouwers wapenen zich tegen klimaatverandering

Nucafe is een vereniging van Oegandese coöperatieven die zowat 250.000 koffieproducenten vertegenwoordigt. De landbouw is het eerste slachtoffer van de klimaatopwarming, temperatuurschommelingen en natuurrampen. Om te vermijden dat zulke gebeurtenissen de landbouwers in nog grotere armoede duwen, neemt Nucafe een hele reeks maatregelen om de impact van de klimaatverandering te beperken. Tegelijk helpt de organisatie de landbouwers om zich aan de effecten van de klimaatverandering aan te passen.

In de strijd tegen de klimaatopwarming, zet Nucafe in op de opleiding van zijn producenten. Zo heeft de NGO in 2018 meer dan 40% van zijn producenten en 100 lesgevers opgeleid in innoverende en duurzame landbouwtechnieken en in het behoud van ecosystemen. De opleidingen behandelen onder meer technieken voor agroforestry, methoden voor bodembewaring, de recyclage van voedingsstoffen en waterbesparende maatregelen en manieren om dit alles optimaal te benutten.

Tijdens een periode van droogte – in 2018

bijvoorbeeld werd 30% van de productie door droogte getroffen – hebben de producenten baat bij de maatregelen die door Nucafe worden genomen om met noodsituaties om te gaan. De organisatie geeft bijvoorbeeld een voorfinanciering voor irrigatiekits of voor pompen die op zonne-energie werken. Dat stelt de landbouwers in staat om productieverliezen te beperken en tegelijk het milieu te ontzien.

Om aan de klimaatproblemen het hoofd te bieden, helpt Nucafe ook bij de invoering van een verzekeringssysteem. Dankzij dit systeem hebben hun producenten een schadevergoeding gekregen voor het verlies dat ze door de droogte in 2018 geleden hebben.

Om zijn producten tegen een zo goed mogelijke prijs te verkopen en om zijn financiële gezondheid veilig te stellen, ondanks de lagere productievolumes in 2018 wegens de droogte, geeft Nucafe de voorkeur aan inkopers die oog hebben voor de productkwaliteit en voor sociale waarden. Inkopers daarentegen die alleen in grote hoeveelheden geïnteresseerd zijn, wijst Nucafe van de hand.

“We merken duidelijk het effect van de klimaatverandering. Die tast onze activiteiten aan door het koffieseizoen en de geraamde productievolumes te beïnvloeden.”

17

PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

Alterfin engageert zich niet alleen ten opzichte van zijn 175 partners in 37 landen, maar zet zich ook in voor initiatieven die elke dag weer bijdragen tot een sociaal en ecologisch verantwoorde wereld. Die initiatieven, waarbij kennis en middelen gebundeld worden, nemen uiteenlopende vormen aan: netwerken met solidaire investeerders, partnerschappen met organisaties waarvan de activiteiten en kennis een aanvulling zijn op die van Alterfin, of partnerschappen met certificeringsinstellingen.

DE VENNOTEN VAN ALTERFIN

Als een speler in de solidaire economie vertegenwoordigt Alterfin meer dan 6.000 vennoten die van de wereld een eerlijkere en duurzamere plek willen maken (zie p. 8). De vennootschap geeft hen de gelegenheid om dat waar te maken door hun middelen samen te brengen en die ter beschikking te stellen van partners met een grote sociale en ecologische impact.

CERTIFICATIES

Alterfin heeft certificaties verworven die het ethische en duurzame karakter van zijn engagement onderstrepen, zowel ten opzichte van zijn vennoten en medewerkers als ten opzichte van zijn partners (zie p.8). Het gaat zowel om nationale als internationale labels die getuigen van de rol van Alterfin als een speler die naar een eerlijkere wereld streeft.

DUURZAME SAMENWERKINGEN IN BELGIË

Door op zijn beurt lid te worden van andere Belgische vennootschappen wil Alterfin de uitwisseling van ideeën stimuleren en helpen om een coöperatieve beweging met dezelfde ambities en waarden op gang te brengen.

INTERNATIONALE NETWERKEN OP HET VLAK VAN MICROFINANCIERING EN DUURZAME LANDBOUW

Zowel in de sector van de microfinanciering als die van de duurzame landbouw is Alterfin een actief lid van talrijke netwerken waarin spelers met vergelijkbare of aanvullende initiatieven elkaar kunnen vinden. De uitwisseling van kennis binnen die netwerken komt alle betrokken spelers ten goede en daardoor ook de uiteindelijke begunstigden. We wijzen er ook op dat die netwerken op een transparante en actieve manier meewerken om goede praktijken in de sector te omschrijven, wat eveneens de begunstigden ten goede komt.

VOOR DERDEN BEHEERDE FONDSEN

Om zijn partners te financieren, zet Alterfin niet alleen een deel van zijn eigen maatschappelijk kapitaal in, maar ook fondsen van derden waarvan Alterfin een gedeelte beheert. Die fondsen delen met Alterfin een gemeenschappelijke visie om sociaal en economisch achtergestelde bevolkingsgroepen te helpen. Als aanvulling op de diensten die via het kapitaal van Alterfin geleverd worden, bieden die fondsen bijkomende ondersteuning op financieel (via een deelname in het kapitaal) of technisch vlak (via technische ondersteuning). Dat stelt Alterfin in staat om het risico, dat inherent is aan onze activiteit, te spreiden door een beroep te doen op verschillende fondsen om partners met een grotere behoefte te financieren. We benadrukken dat de bundeling van de instrumenten waarover Alterfin beschikt, sterk in het voordeel speelt van de partners doordat we op hun zeer uiteenlopende behoeften kunnen inspelen.

Getuigenis: Van reviseur naar vennoot

Als gewezen commissaris-revisor volg ik Alterfin van bij het begin in 1995 op en heb gedurende 21 jaar de (jaar)rekeningen zonder voorbehoud kunnen goedkeuren. De idee dat je door vele kleine initiatieven te steunen, een impact kunt hebben op de maatschappij spreekt me nog steeds aan.

Het verstrekken van micro-kredieten is de motor om deze initiatieven de noodzakelijke start te geven en ook een manier om fierheid, eigenwaarde en geloof in de toekomst mee vorm te geven. Een tweede aspect dat

me zeker aantrekt bij Alterfin is het coöperatieve gedachtegoed.

De vele kleine initiatieven herkennen we ook langs de kant van de aandeelhouders. Vele vennoten, en ik begrijp dat we nu al met meer dan 6.000 zijn, geven een duidelijke boodschap: we kunnen een verschil maken en ons steentje bijdragen aan duurzame landbouw, strijd tegen armoede, honger of sociale ongelijkheid. Hoe groot of klein onze bijdrage ook is.

We mogen daarbij de gedrevenheid van het Alterfin team niet vergeten. Al jaren zetten ze zich in en realiseren ze de vele projecten rond

duurzame landbouw en de uitbouw van microfinancieringsinstellingen in Latijns-Amerika, Afrika en Azië. Na het beëindigen van mijn controletaak als commissaris revisor heb ik begin 2018 met veel plezier de overstap gemaakt en kijk ik uit naar een nieuwe periode van minstens 20 jaar, maar nu als enthousiaste aandeelhouder.

Erik Clinck

FINANCIËLE RESULTATEN

Balans

Op 31 december 2018 bedroeg het balanstotaal van Alterfin 119,1 miljoen euro, een stijging van 18% in vergelijking met het jaar daarvoor.

Bij de passiva blijft het volstort kapitaal de belangrijkste financieringsbron van onze activiteiten . Dat bedroeg op 31 december 2018 meer dan 62 miljoen euro, wat 2% meer is dan het jaar daarvoor. De schulden bedragen slechts 84% van de eigen middelen zodat Alterfin een erg goed kapitalisatieniveau kan voorleggen. Dat stelt de vennootschap in staat om in de toekomst zijn hefboomeffect te vergroten.

Het kapitaal wordt deels gebruikt om leningen rechtstreeks in euro te financieren. Omdat die leningen slechts 11% van de volledige portefeuille vertegenwoordigen, wordt het grootste deel van het kapitaal bij banken geplaatst als borg om kredieten in dollar te verkrijgen. Met die kredieten kan Alterfin financieringen aanbieden in dollar of in lokale munteenheden (wanneer die in dollar gedekt zijn) en tegelijk het wisselrisico tussen de euro en de dollar

op zijn balans afdekken. Dat beleid verklaart de stijging van de schulden (+44% in vergelijking met 2017) die de evolutie volgt van de groei van de investeringsportefeuille en van de toename van beleggingen en beschikbare middelen (+2% in vergelijking met 2017) die op hun beurt de toename van het kapitaal volgen.

Alterfin kent ook leningen in lokale munten toe. Op 31 december telde de portefeuille 14 andere deviezen dan de dollar of de euro. In die gevallen wordt het wisselrisico actief beheerd met afdekkingstechnieken die het mogelijk maken om tegelijk het kapitaal en de interesten te beschermen.

De reserve voor algemene risico's is in 2018 met 138% gestegen tot 916.860 euro. Die stijging is het gevolg van de beslissing van de Algemene Vergadering om niet het volledige resultaat over 2017 als dividend uit te betalen zodat de eigen middelen versterkt konden worden.

Bij de activa wordt de toename van materiële activa

verklaard doordat we eigenaar geworden zijn van eigendommen in Honduras die ons aangeboden werden in ruil voor een achterstallig krediet. Het is de bedoeling om die eigendommen tegen de best mogelijke prijs te verkopen, net als andere eigendommen die we eerder verworven hebben. Dat vergt echter geduld. Zo werd bijvoorbeeld een akkoord gesloten met de Peruaanse partner die ons in 2016 stukken land heeft geschonken: door middel van een afbetalingsplan zullen zij op 7 jaar tijd de grond kunnen terugkopen. De terreinen die zich in Bolivia bevinden en die in 2017 werden verworven,

werden gereinigd en hun prijs werd verlaagd om de verkoop ervan sneller rond te krijgen.

De investeringsportefeuille van Alterfin (op de fondsen die Alterfin voor derden beheert, na) is opgesplitst in financieringen in de vorm van kredieten en in financiële activa, meer bepaald participaties in het kapitaal van partnerinstellingen. In vergelijking met december 2017 is de investeringsportefeuille met 37% gestegen. Meer uitleg over de evolutie en de inhoud van onze portefeuille vindt u op de p. 9-19.

BALANS VOOR TOEWIJZING VAN HET RESULTAAT		2017	2018	Différence 2017-2018
ACTIVA	Vaste activa	2.912.842	3.431.787	18%
	Immateriële vaste activa	-	10.214	
	Materiële vaste activa	452.670	774.940	71%
	Financiële vaste activa	2.460.172	2.646.634	8%
	Vlottende activa	96.369.016	113.797.921	18%
	Kredietportefeuille netto	42.272.780	58.585.169	39%
	Geldbeleggingen en liquide middelen	53.483.818	54.594.737	2%
	Andere debiteurs	612.419	618.016	1%
	Overgangsrekeningen	1.425.028	1.824.931	28%
	TOTAAL DER ACTIVA	100.706.886	119.054.639	18%
PASSIVA	Eigen vermogen	62.819.044	64.448.406	3%
	Geplaatst kapitaal	60.959.125	62.172.750	2%
	Wettelijke reserve	348.425	348.425	0%
	Andere reserves	384.493	916.860	138%
	Overgedragen resultaat	-	-	
	Resultaat van de periode	1.127.001	1.010.371	-10%
	Schulden	37.611.212	54.228.379	44%
	Schulden op meer dan 1 jaar	8.920.863	9.304.119	4%
	Schulden op minder dan 1 jaar	27.975.152	43.861.021	57%
	Andere schulden	715.197	1.063.238	49%
	Overgangsrekeningen	276.631	377.855	37%
	TOTAAL DER PASSIVA	100.706.886	119.054.639	18%

KAPITAALSTROMEN IN DE WERKING VAN ALTERFIN

Resultatenrekening

In 2018 blijven de interesten en commissies die Alterfin ontvangt voor financieringen aan partners de belangrijkste inkomstenbron. Op 31 december 2018 bedroegen die 4,3 miljoen euro, 42% meer dan in 2017. Die stijging wordt hoofdzakelijk verklaard door een betere benutting van het kapitaal gedurende het hele jaar. Dat is het resultaat van de inspanningen om onze investeringsportefeuille te ontwikkelen en te diversifiëren (zie p. 9).

Ondanks een kleine stijging in volume vertonen de inkomsten uit eurobeleggingen, die als borg dienen om dollars te ontfemen (zie p. 36), een lichte daling in vergelijking met 2017 (-1%). Die daling wordt verklaard door de daling van het gemiddelde rendement in een situatie waarin de rentetarieven uitzonderlijk laag blijven.

De toename van die schulden, nodig om de groei van de portefeuille in dollar te financieren, en de belangrijke stijging van de rentetarieven in dollar wegen sterk op de financiële lasten van Alterfin. In vergelijking met 2017 zijn die met 55% gestegen. Ze vertegenwoordigen 2,95% van de gemiddelde investeringsportefeuille in 2018, tegenover 2,51% in 2017. Daardoor neutraliseren ze in grote mate de groei van de inkomsten uit de investeringsportefeuille.

De werkingskosten bedroegen 2,3 miljoen euro, 4 % meer dan in 2017. Uit de grafiek (zie p. 40) blijkt echter dat die kosten, uitgedrukt als percentage van de gemiddelde investeringsportefeuille, dalen van 5,31% in 2017 tot 4,19% in 2018. Dat wijst in werkelijkheid op een verbeterde efficiëntie van onze organisatie.

De waardeverminderingen die in 2018 ingeschreven werden, zijn hoofdzakelijk te wijten aan 3 partners met betalingsmoeilijkheden of een verhoogd risico op betalingsproblemen. De eerste partner is een fonds dat zich tot doel stelt om de ontwikkeling van duurzame, economische activiteiten te ondersteunen door kleine en middelgrote ondernemingen in Centraal-Amerika te financieren. Dat fonds kampt momenteel met grote liquiditeitsproblemen waardoor zijn vermogen om het toegekende krediet terug te betalen, aangetast is. De tweede partner is een microfinancieringsinstelling uit de Filipijnen die moeite heeft om kredieten bij zijn klanten te recupereren. In beide gevallen werd beslist om de waarde van de kredieten gedeeltelijk te verminderen zolang de herstructurering van die partners niet rond is. De derde partner is een koffiepartner in Bolivia die sinds 2015 in gebreke gebleven is. De voorbije jaren werd de

boekhoudkundige waarde van het toegekende krediet al gedeeltelijk verminderd. De restwaarde wordt gedekt door een hypothecaire garantie. Omdat het niet zeker is dat die garantie gerealiseerd kan worden (het betreft een landbouwgrond waarvan de verkoop strikt gereguleerd wordt door de Boliviaanse wetgeving), werd beslist om de volledige waarde van het krediet in onze balans af te schrijven.

In onze balans hebben we eveneens eerdere waardeverminderingen teruggedraaid. Daarbij gaat het om een krediet dat aan een Cambodjaanse microfinancieringsinstelling toegekend werd. Vorig jaar had Alterfin dat krediet geherstructureerd en uit voorzorg de waarde ervan in de balans verminderd. De instelling heeft nu duidelijk gemaakt dat ze weer een goed rendementsniveau haalt.

De netto waardeverminderingen (de nieuwe waardeverminderingen min de teruggedraaide waardeverminderingen) zijn gestegen van 0,31% van de gemiddelde investeringsportefeuille in 2017 tot 0,99% in 2018. Dat zet de winstgevendheid van Alterfin in 2018 onder druk.

Het positieve wisselresultaat is afkomstig van het verschil tussen het totale bedrag aan activa en schulden in dollar. Volgens de beoordelingsregels wordt dat resultaat

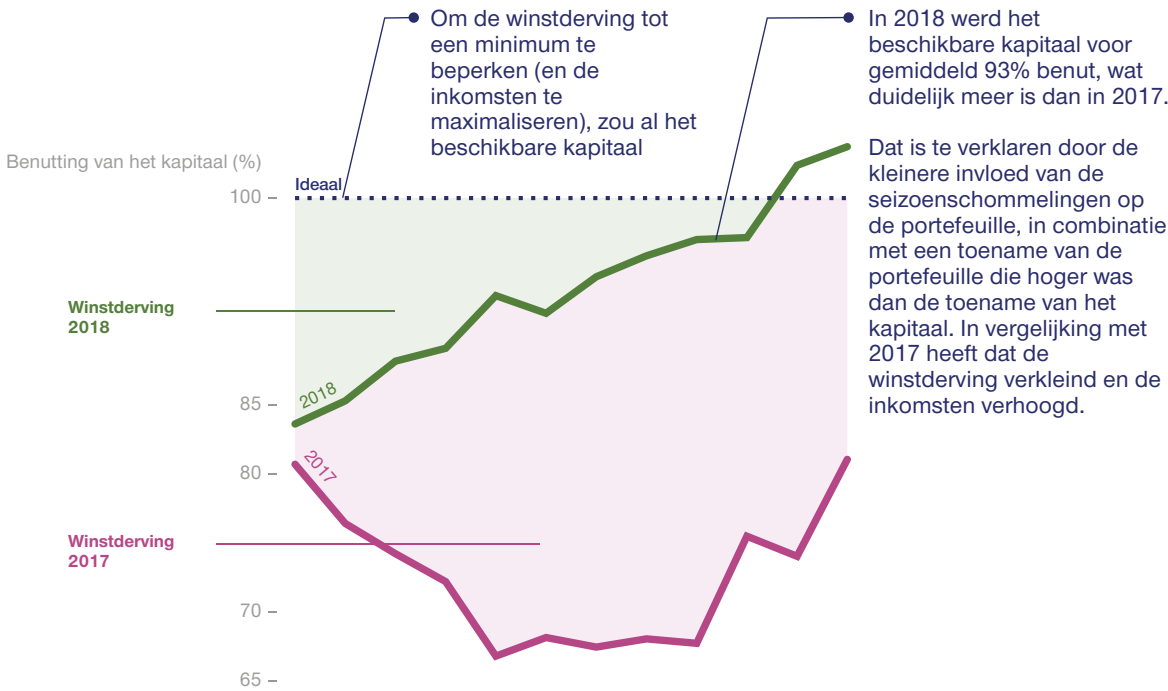
toegevoegd aan de reserves voor algemene risico's.

Het negatieve uitzonderlijke resultaat wordt verklaard door de negatieve herwaardering van de waarde van aandelen die Alterfin aanhoudt in een microfinancieringsinstelling in Nicaragua. De resultaten van die instelling hebben te lijden onder de politieke crisis die het land blijft teisteren.

Het jaarresultaat vóór belastingen groeit bijgevolg met 7% in vergelijking met 2017. De verschillende fiscale voordelen waarvan Alterfin kan genieten (notionele interest, overdracht van het fiscale verlies uit het boekjaar 2016 en vrijstelling toegestaan door de Dienst Voorafgaande beslissingen in fiscale zaken) maken het dit jaar echter niet mogelijk om de verschuldigde vennootschapsbelasting volledig ongedaan te maken. De belastingen worden geraamd op 198.967 euro.

Alterfin sluit 2018 dus af met een positief resultaat van 1.010.371 euro, een winstniveau dat nauwelijks verschilt van dat in 2017. De rendabiliteit van Alterfin nam toe door de stijging van de inkomsten uit de portefeuille en door een duidelijke verbetering van de efficiëntie van de organisatie. De stijging van de inkomsten werd echter geneutraliseerd door een stijging van de financiële kosten, door waardeverminderingen en door de te betalen belasting.

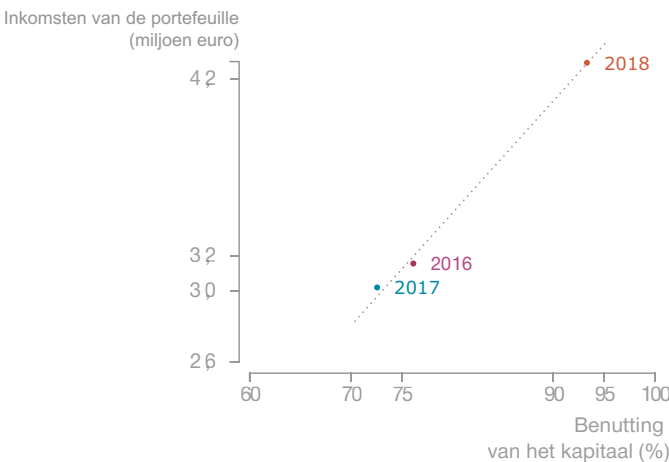
BENUTTING VAN HET KAPITAAL IN 2017 EN 2018

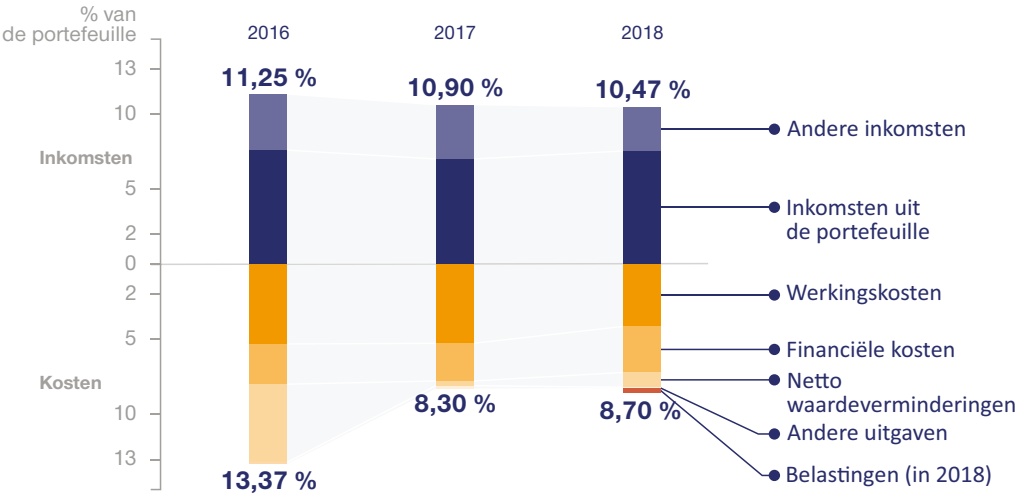
INKOMSTEN VOLGENS DE BENUTTINGSGRAAD VAN HET KAPITAAL TUSSEN 2016 EN 2018

Voor die drie jaren werden de inkomsten van de portefeuille gecorreleerd met de benuttingsgraad van het kapitaal.

In 2018 lagen de inkomsten het hoogst met een

EVOLUTIE VAN DE KOSTENSTRUCTUUR, DE INKOMSTEN EN HET RENDEMENT VAN ALTERFIN

RESULTATENREKENING IN EURO*	2017	2018	Différence 2017-2018
Inkomsten uit de portefeuille van Alterfin	3.016.911	4.288.873	42%
Inkomsten uit de beheer van portefeuilles voor derden	340.767	407.773	20%
Inkomsten uit consultancy en andere commissies	10.591	8.530	-19%
Inkomsten uit beleggingen in euro	1.193.109	1.178.352	-1%
Financiële en operationele inkomsten	4.561.378	5.883.529	29%
Financiële lasten	- 1.086.420	- 1.689.263	55%
Financiële marge	3.474.959	4.194.266	21%
Totaal operationele kosten	-2.199.259	- 2.287.152	4%
· Personeel	- 1.502.082	- 1.662.219	11%
· Bureau en marketing	- 216.110	- 277.979	29%
· Diensten	- 49.198	- 39.454	-20%
· Opvolging van de portefeuille	- 149.245	- 114.232	-23%
· Recuperatie van waardeverminderingen op kredieten	- 282.624	- 193.269	-32%
Bruto operationele marge	1.275.699	1.907.114	49%
Waardeverminderingen op kredieten	- 543.405	- 835.036	54%
Recuperatie van waardeverminderingen op kredieten	411.037	269.849	-34%
Verzekering Credendo (landenrisico)	- 78.629	- 78.138	-1%
Commissie aan het Garantiefonds	-21.095	- 29.448	40%
Netto operationele marge	1.043.608	1.234.341	18%
Operaties in deviezen: nettoresultaat	- 75.106	103.715	38%
Uitzonderlijk resultaat	158.499	- 128.718	-19%
Resultaat voor belastingen	1.127.001	1.209.338	7%
Belastingen	-	- 198.967	
Jaarresultaat	1.127.001	1.010.371	-10%

* Resultaten voor de goedkeuring door de Algemene Vergadering op 30 maart 2019. De uiteindelijke resultaten die dus door de beslissingen op de AV gewijzigd kunnen worden, zullen op de site van de Nationale Bank van België gepubliceerd worden.

TEAM, BESTUUR & EXPERTEN

Het Alterfin team

Het Alterfin team telde eind 2018 28 personen. Het merendeel werkt vanuit Brussel, en daarnaast zijn er consultants gebaseerd in Peru, Bolivia, Honduras en Kirgizië. De verschillende vaardigheden en kwaliteiten van de teamleden zorgen ervoor we over een team beschikken waarin alle functies aanwezig zijn die noodzakelijk zijn om de missie van Alterfin te kunnen volbrengen (zie illustratie rechts).

Van links naar rechts: Alex, Audrey, Bernard, Caterina, Flavio, Georges, Hugo, Irène, Jan, Jean-Marc, Jennifer, Joan, Julie, Karin, Laetitia, Lina, Loes, Louis, Marie, Mauricio, Nilton, Pierre, Saul, Sofie, Steven, Tom, Ulan en Virgilio.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur van Alterfin telt acht leden. De bestuurders worden door de Algemene Vergadering van vennoten verkozen en krijgen van hen het mandaat om Alterfin te besturen. Hieronder de samenstelling van de Raad van Bestuur zoals die op de Algemene Vergadering van 24 maart 2018 goedgekeurd werd.

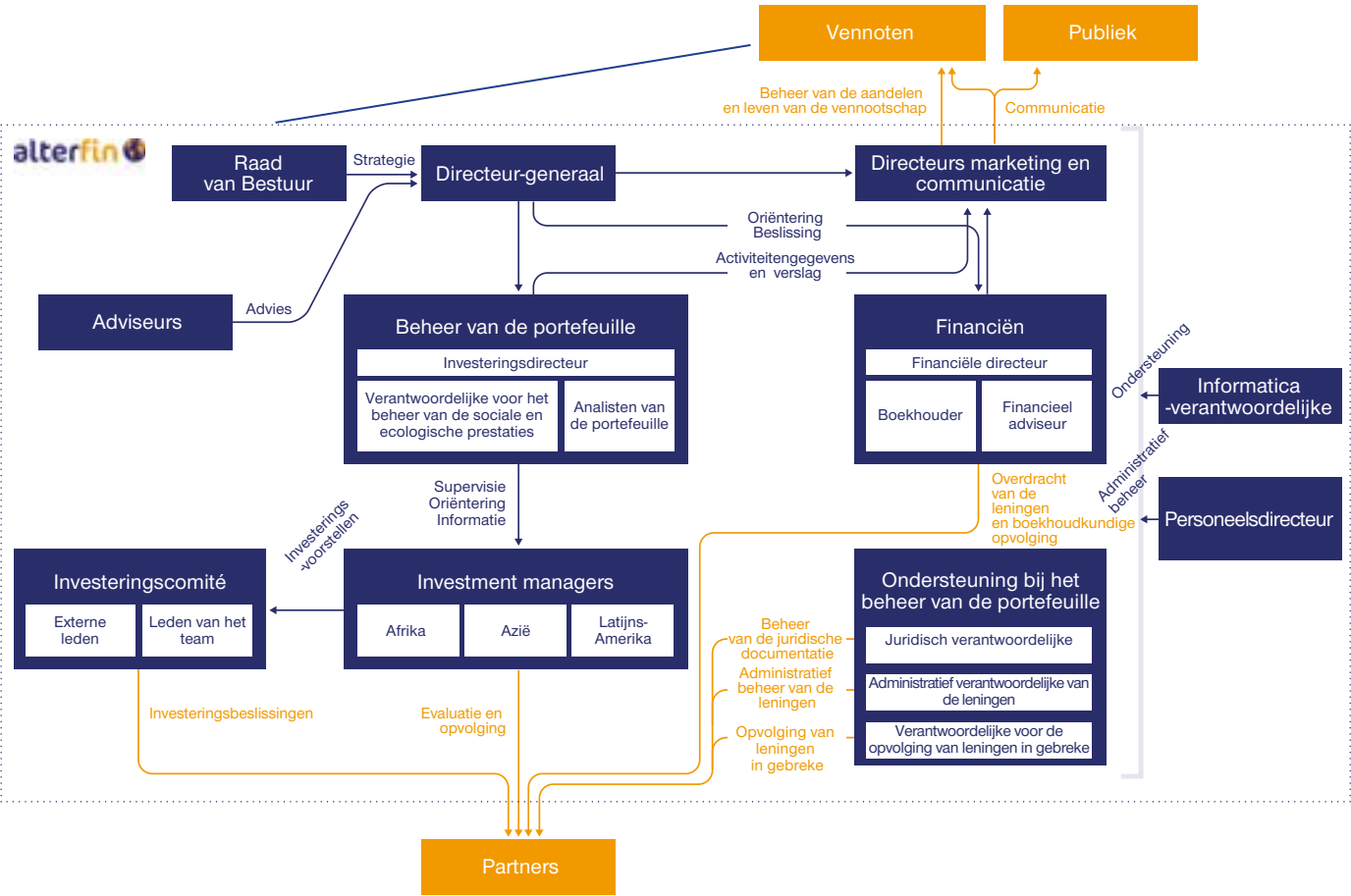
NAAM	VERTEGENWOORDIGT	EXPERTISE
Anne-Marie Hendrickx	particuliere vennoten	bank
Chris Claes	Rikolto	rurale ontwikkeling
Dominique Morel (voorzitter)	onafhankelijk bestuurder	landbouw en rurale ontwikkeling
Jean Matton	particuliere vennoten	juridisch en fiscaal advies
Klaartje Vandersypen	partiucliere vennoten	bank en impact investing
Laurent Biot	SOS Faim België	microfinanciering en rurale ontwikkeling
Mark Breusers	onafhankelijk bestuurder	anthropologie
Vincent De Brouwer	particuliere vennoten	ontwikkeling en bank

Onze externe experts van het investeringscomité

De externe experts worden bij de investeringsbeslissingen betrokken.

NAAM	EXPERTISE
Ignace Vanden Bulcke	Bancaire diensten aan bedrijven en commerciële financiering
Marc Ransart	Risicobeheer in de financiële sector
Marcus Fedder	Banksector – investering en ontwikkeling, microfinanciering in Azië en Afrika
Nawfal Jorio	Kredietanalyse
Vincent De Brouwer	Banksector en rurale ontwikkeling

Interne structuur van Alterfin

VOORUITZICHTEN

In 2019 voorzien we de invoering van een managementteam, bestaande uit Jean-Marc Debricon, in de functie van ‘Chief Executive Officer’ (CEO), Caterina Giordano, in de functie van ‘Chief Impact Officer’ (CIO), en Audrey Timmermans, in de functie van ‘Chief Financial Officer’ (CFO). Die nieuwe structuur is een logische stap in de professionalisering die we sinds 2015 doorvoeren en onderstreept tegelijk onze gehechtheid aan de SDG5, de gelijkheid tussen man en vrouw.

De Belgische wapenspreuk ‘Eendracht maakt macht’ indachtig, zet Alterfin in 2019 zijn samenwerking met partners in Noord en Zuid voort om zijn missie zo goed mogelijk te verwezenlijken. En om een Afrikaans spreekwoord te citeren: “alleen gaan we sneller, samen geraken we verder”!

In de landen waar Alterfin actief is, wordt de eerste versie van het nieuwe project ‘Beheer van de sociale en ecologische prestaties’ (ESPM) ingevoerd. Dat belangrijke project geeft niet alleen uiting aan onze wil om beter over de impact van Alterfin te communiceren, maar ook en vooral om onze investeringsbeslissingen grondiger te onderbouwen.

We blijven verder inzetten op fondsenwerving zodat we het kapitaal van het Alterfin Garantiefonds kunnen verhogen. Op die manier kunnen we de reikwijdte van onze acties uitbreiden naar de meest zwakke partners die nood hebben aan garanties, technische ondersteuning en dekking tegen wisselkoersrisico's.

We werken ook aan de volgende ontwikkelingsdoelen:

IN AFRIKA

- Uitbreiding van het Afrika-team met de aanwerving van twee investment managers, met standplaats in Nairobi, Kenya.
- Alterfin maakt voortaan deel uit van het directiecomité van de CSAF en werkt mee aan een groot project dat de Afrikaanse landbouwsector ten goede moet komen, meer bepaald door de invoering

van gemengde financieringen met garanties en andere steunmechanismen die door supranationale en regeringsorganisaties verstrekt worden om duurzame ontwikkeling te bevorderen.¹

- Alterfin en SIDI, onze partner en medeoprichter van FEFISOL, werken nieuwe strategische lijnen uit voor de invoering van FEFISOL II.

IN AZIË

- Alterfin en de Rabobank Foundation / Rabobank Rural Fund bundelen hun krachten om de risico's van diverse projecten voor landbouwfinanciering in Zuidoost-Azië te spreiden.

- De oprichting van een fonds voor technische ondersteuning, gewijd aan onze regionale partners

- Versteving van ons investeringscomité met de komst van een externe expert met standplaats in Azië.

IN LATIJNS-AMERIKA

- Door een nieuwe aanwerving heeft Alterfin vanaf heden 4 lokale investment managers : 2 investment managers in Peru, 1 in Bolivia en 1 in Honduras. Op termijn willen we die lokale aanwezigheid nog versterken.

- Alterfin treedt toe tot het comité dat de herstructurering van de Peruaanse coöperatie Naranjillo begeleidt en dat door onze partners van Althelia geleid wordt. Het succes van dit langetermijnengagement zal een inkomensgarantie voor duizenden kleine handelaars betekenen, evenals het behoud van bosgebied.

Daarnaast wil Alterfin **ook in België** een geëngageerde en verantwoordelijke speler blijven in de solidaire economie, via de mobilisering van zijn vennoten, maar ook door zijn inspanningen te delen met andere spelers binnen de solidaire economie en de coöperatieve beweging.

- Alterfin is één van de 7 ondernemingen in België die het certificaat ‘B Corp’² verworven heeft. Alterfin is eveneens toegetreden tot de werkgroep ‘B Corp Belgium’ die een beweging in België wil promoten die andere ondernemingen met

winstoogmerk ertoe aanzet om normen en waarden op het vlak van financiële, sociale en ecologische verantwoordelijkheid en leefbaarheid over te nemen.

- Alterfin is toegetreden tot de coöperatieve ‘F’In Common’ die door Financité opgericht is en die als doel heeft de Belgische coöperatieve financiering te bevorderen door middel van kruisgaranties. Die financiële structuur zou in de eerste plaats ten goede moeten komen aan de kleinste Belgische coöperatieven. Onze deelname daaraan sluit aan bij de missie van Alterfin om burgerbewegingen te ondersteunen.

- Alterfin heeft het charter ‘Beyond Chocolate’³ ondertekend en verbindt er zich samen met de andere

3 https://diplomatie.belgium.be/en/newsroom/news/2018/beyond_chocolate

4 <https://www.mundo-b.org/>

ondertekenaars toe om ernaar te streven dat tegen 2025 alle chocolade die in België geproduceerd en verkocht wordt, een gecertificeerde herkomst heeft. In de loop van 2019 zal Alterfin prestatie-indicatoren uitwerken voor de inkomsten van kleine producenten en voor de ontbossing.

Alterfin was gedurende 9 jaren gevestigd in de Haachtsesteenweg 159 te Schaarbeek. De huurperiode voor die kantoorruimte is verstreken en Alterfin verhuist eind april 2019 naar de gebouwen van Mundo-Madou⁴ (duurzame kantoorruimte in Brussel). We willen onze vrienden van Greenpeace België van harte bedanken, die gedurende al die tijd geweldige gastheren waren.

1 Prosper Africa / Stawi Africa

2 <https://bcorporation.eu/about-b-lab/country-partner/benelux>

Actieve partners in 2018

Regio	Land	Microfinanciering	Landbouw
AFRIKA	Angola	1	
	Burkina Faso	1	
	Burundi		1
	DR Congo	1	2
	Ghana	1	1
	Ivoorkust	2	4
	Kenya	6	4
	Marokko	2	
	Niger	1	
	Senegal		1
	Sierra Leone	1	
	Tanzania	1	1
	Togo		2
	Tunisië		1
	Uganda	3	2
	Afrika (actief in meerdere landen)	4	
	Totaal Afrika	24	19
AZIË	Cambodja	3	1
	Indonesië		1
	Kazakhstan	2	
	Kirgizië	4	
	Laos	1	1
	Myanmar	2	
	Palestina		1
	Filipijnen	2	1
	Tadzjikistan	3	
	Azië (actief in meerdere landen)		1
	Totaal Azië	17	6
LATIJNS-AMERIKA	Argentinië	3	1
	Bolivia	1	12
	Chili		2
	Colombia	1	
	Costa Rica	3	2
	Ecuador	10	1
	El Salvador	7	1
	Guatemala	7	2
	Honduras	3	6
	Mexico		4
	Nicaragua	7	3
	Panama	2	
	Paraguay		2
	Peru	7	19
	Latijns-Amerika (actief in meerdere landen)		3
	Totaal Latijns-Amerika	51	58
Totaal	175 partners	92	83

Alterfin cvba
Haachtsesteenweg 159
B-1030 Brussel
☎ +32 (0)2 538 58 62
info@alterfin.be
www.alterfin.be

